

Mestarin sävel soivat Suurkirkon vaikuttavassa hautajaisjuhlallisuuksessa

Kunniavartiot, seppeleitä kotoa ja ulkomailta
132, lippuja, Kaupunginorkesteri, Suomen
Laulu säveläi kaittamassa

HELSINKI, syysk. 30 p. — Suomi-Seura.

Jean Sibeliuksen viimeinen matka alkoi syysk. 29 päivän iltana, jolloin tuotiin hänen maallinen tummajansa Tuusulasta Helsinkiin Suurkirkkoon siunaustilaisuutta varten ja kirkon ovi avattiin tuhansille jotka halusivat tulla tervehdyksensä Mestarin luo.

Seppeitten lasku

Seppelien lasku arkun äärelle tapahtui aamulla, jolloin Etelä-Suomalaisen osakunnan ja Nylands Nationin, joiden kunniajäsen mestari oli, ylioppilaat olivat kunniaavartioissa. Seppeleitä oli ilmoitettu laskettavaksi 132. Niistä mainittakoon valtioneuvoston seppeli, joka laskettiin viemiseen sekä edelleen Ruotsin ja Tanskan kuninkaiden seppelien, Englannin, Norjan, Kiinan kansantasavallan, Yhdysvaltojen, Puolan, Tšekkoslovakian, Bulgarian, Turkin, Neuvostoliiton, Itävallan, Unkarin, Ranskan, Kanadan, Romanian, Alankomaiden, Saksan liittotasavallan ja Saksan kansantasavallan seppelien, jotka laskivat näiden valtioiden Helsingissä olevat diplomaattiset edustajat.

Siunaustilaisuus

Siunaus tapahtui mustavalkoisella suruasuun verhoitussa Suurkirkossa, jossa harasta tunnelmaa kohottivat pilvenvalkeat liljat, elävät liekit sekä ikkivihreät laakerit.

Ruuminlunauksen toimitti arkkipispa Ilmari Salomes johdattaen mielin saarnaajan kirjan avulla ihmisen toimen palautumisen maahan ja hengen Jumalan tykö.

Muistopuheen suurelle säveltäjämestari piti akateemikko Yrjö Kilpinen.

Tasavallan presidentti Urho Kekkonen laski kirkossa tummista magolian lehdistä ja valkoisista liljoista sidotun seppeleensä, jonka nauhoissa olivat sanat: "Professori Jean Sibeliuksen, Suomen suuren säveltäjän, mestarin muistoa kunnioittaen tasavallan presidentti." Rouva Aino Sibelius otti puolisotaan viimeiset jäähyväiset koruttomalla laakeriseppeleellä, jonka nauhoja kiinnitti kiellokimppu ja jonka toiseen mustaan nauhaan oli kirjoitettu: "Suuren taiteisen pyhittäjän elämästä kiitollisena, oma vaimosi". Sen laskivat hänen tyttärensä.

Hautajaisohjelman pääosan muodostivat Sibeliuksen omat sävellet, jotka "Myrskyn" kuuloisana Intrada-Berceusea, neljännen sinfonian Largona, Tuonelan joutsena ja herkinä virstinä jäivät kirjaimella Suurkirkon holvelhin ja soimaan suruyleisön sydämiin Helsingin Kaupunginorkesterin loistavasti tavoittavina, kun mestari itse kannettuiin surumarssin soivissa kirkossa, josta mestarin arkun kantoivat Suomen esittävän säveltäjä nimikkäät edustajat.

Surusäätie

Kun surusäätie lähti liikkeelle valtakunnan lijun johtamana, paljastuivat kymmenet tuhannet päät saaton kulkien Unioninkatua myö-

ten Esplanadille ja edelleen Mannerheimintie 766:een. Mestarin viimeinen matka nähtiin hänelle eläessään niin tuttuja katuja myöten oli äänestön ja koruton, siinä ei ollut aikaisemmista suurmiesten hautajaisista tuttuja kunniakomppanioita eikä soittoakunaa, ainoastaan Suomen nuorisoon, kansamme toivoon, muodostama kunniakuja. Mestarin nauttima suurtähti kunnioitusta ja hänen musiikkina herättämiä tunteita kuvasi se, että ihmiset kumarsivat pänsä ja monilla oli kyynelät silmissä. Kun saattue saapui Messuhallin kulmaan, hajaantuivat liput kadun kummallekin puolelle ja laskeutuivat kunnia-asentoon surusaaton jatkaessa matkansa yksin Tuusulaan, jossa Sibelius kätkettiin maan poven hiljaisuudessa.

Hautaus Ainolassa

Professori Jean Sibeliuksen tomu saatiin iltapäivällä viimeisen lepoon Ainolassa. Kahdeksan omaista kanto arkun hautaan pitkin kuusen-havumutolla peitettävää tietä vainajan kodista puutarhassa sijaitsevaan hautapaikalle. Rouva Aino Sibelius otti viimeiset jäähyväiset puolisoltaan, ja omaisten lasketta kuka-tervehdyksensä luotiin hauta umpeen ja koristettiin niillä lukuilla sepeleillä, jotka oli aikaisemmin päivällä laskettu arkun äärelle Suurkirkossa.

Ainolassa vallitsi rauha tänä iltapäivänä. Hauta sijaitsee puutarhan kiviurun vieressä etelärinteessä noin viidenkymmenen metrin päässä rakennuksesta.

Intian työväki US:n yhteyteen

NEW DELHI — Kommunistien kuulumattomalla työväen organisaatioilla länsimaissa, nimenomaan Yhdysvalloissa, on ovet auki ryhtyä yhteistyöhön Intian vastaavien organisaatioiden kanssa palveluksien tekemiseksi vapaalle maailmalle. Syty ovat seuraavat:

1) Intia on suuri, strateginen ja teollisuusmaaksi kiihtivä. 2) Huolimatta alaa valtavasta sosialistien vaikutuksesta miljoonien työläisten, joutilaisten ninkuin työssäolevien, miellä ei ole päästynyt Amerikkaa kohtaan. 3) Kiinalaisten ja venäläisten kommunistien taholta painostetaan lakkaamatta kommunismia ja käyttävät he välineinä työväenyhdistyksiä ajakseen läpi poliittiset tavoitteensa. 4) Demokraattisella työväenjohtajalla kaipaavat enemmän apua länsimaista taistelussa kommunisteja vastaan.

Britannia näkee US:n rynnistävän, Wien, Rooma, K-Itä puhuvat suuresta ihmeestä

LONTOO — NL:n keinokeinon kuu on päättynyt Britannian lehdistöön. Tunnustus annetaan venäläisille tiedemiehille saavutuksissa. Niiden myönteään menneen hyvän matkaa edelle Yhdysvalloista satelliittiasiaa ja yleensä kaukoaminusten kehityksessä. London Timesin tiedesivujen kirjoittajat otaksuvat aikakauden avaruudesta matkusteluun olevan nurkan takana.

Sunday Express arvelee ettei ole epäilyttävää siitä, etteivät myös Yhdysvallat onnistu suunnitelmassaan. Lehti painottaa Britannian pitkeään puoltaan eikä jättämään jätteen "kilpailussa päästä tähtiin".

Wienin lehdet kirjoittavat paljon ihmetelystä. Kom-letti Volksimne lainaa Göthea julistaen: "Täällä ja nyt on alkamassa uusi cecos maailman historiassa." Lehti puhuu asiasta suurena "rauhan takautumana, vastakkaisena atomikakaudelle, joka alkoi 100,000 ihmisen hirvittävästä kuolemalla Hiroshimassa". Muut lehdet eivät hyväksy mitään ihmeellistä tapahtunutta rauhan hyväksi. Kysy Die Presse: "Kuka on varma siitä, ettei tämä uusi teollinen saavutus avaruuden tutkimisessa ole valmistelu sotaan planeettakaudella?" Moskovan julki-

lausumassa ilmeni psykologinen sota-huuto, tähdätyt Aasian, Afrikan ja sivistyneen maailman pelottamiseksi. ROOMA — Lehdet kirjoittavat NL:n keinoakusta P-Italian lehdet sanovat "punainen kuu" jo nähdynkin. Rooman lehdistö yleensä korostetaan venäläisten tiedeellistä saavutusta. Monet kirjoittajat näkevät siinä vakavan varoituksen länsimaailmalle, samalla kun se varmistaa uskoa venäläisen kaukoaminusten onnistumista. Turinin Gazzetta del Popolo kirjoittaa: "Vapaan maailman valtiomiesten velvollisuus on vetää loogilinen johtopäätös seurauksista ja ottaa huomioon tarpeelliset mittasuhteet joutuessaan vastakkain venäläisten hyökkäyksessä teknologian valtiolla".

BEIRUT, Libanon — Venäläiset ovat saavuttaneet suuren propagandavoiton Keski-idässä. Uutisten otsikot osoittavat ettei ajatustilalla keskitä "suuren tiedeelliseen saavutukseen", vaan siihen, että "venäläiset ovat lyöneet Yhdysvallat satelliittikielipalussa". Lehtien lausunnot ovat vähäiset sen takia, että monet toimittajat ovat viikonvaihtelomaailloillaan vuoroissa juuri tähän aikaan vuodesta.

Dulles neuvotellut Gromykon kanssa

WASHINGTON — Valtiosihteeri Dulles tapasi täällä lauantaina Venäjän ulkoministeri Andrei Gromykon ja käsiteltiin keskinäisessä neuvottelussa idän ja lännen välisten suhteiden kysymyksiä. Yhteensattuman kautta tämä tapaaminen sattui vähemmän kuin 24 tunnin jälkeen siitä, kun Venäjä voitti yhden suurimman propagandavoittonsa, lennättämällä maapalloa kiertävän keinoakun avaruuteen ennen Yhdysvaltain tiedemiehiä.

Neuvottelu Venäjän ulkoministerin kanssa kuitenkin koski enemmän maanpäällisiä asioita. Ja vaikka ei ollutkaan virallista työlistaa, asiat joista valtioishteeri halusi keskustella, koskettivat mm. Keski-Idän ja aseistatun maailman, mikä ovatkin ajankohtaisimmat alueet Washingtonin ja Moskovan välillä olevassa ristiriidassa.

Dullesin esityksestä Gromyko tuli New Yorkista junalla ja meni sitten autolla valtiossihteerin suhteellisesti eristettyyn kotiin verratien kansanomaisten juttuilla. Noin pariens viikkoa sitten Dulles oli sanonut, ettei keskustelulla Gromykon kanssa juuri tähän aikaan ole mitään erikoisempaa merkitystä, mutta mikä aiheutti käänteen tässä suhteessa, on selvitys vailla, mutta se ei ole mikään ihme, sillä valtiossihteeri tekee tällaisia käänteitä silloin tällöin.

Dullesin ja Gromykon lisäksi oli neuvottelussa mukana C. Burke Elbrick, valtiovieraston apulaissihteeri Euroopan asioiden jaostossa; Edward L. Freers itäisen Euroopan asioiden jaoston johtaja; Venäjän suurlähettiläs Georgi N. Zarubin ja Oleg Troyanovski, venäjänkielinen tulkki.

Etelässä aletaan varustautua

UNION, S.C. — Union kaunti on ilmoittanut ostaneensa yhdeksän uutta pienempää Browning konekivääriä ja ammuksia taisteluksien mitta tahansa "Yhdysvaltain asejoukkojen" hyökkäystä vastaan, joita mahdollisesti voitaisiin lähettää alueelle ro-rueritellun lopettamisen tai jonkin muun seikan takia. Valtion senaattori John D. Long Unionista sanoi ostot tehneen kauntiin lakiasäätävää lähtöstä, maksaan kaikki ostokset, ammuksia mukaan luettuna, \$1,000.

Aseet ovat varattu nimismies J. Harold Lambille ja hänen kahdeksalle apulaiselleen lisäksi nykyiselle asevarastolle, kahdelle konekiväärielle ja kahdelle kynnepuuskasyssyille. Long sanoo Lambin vakuuttaneen kauntiin lakiasäätävälle lähetystölle, että hänen virkailijansa taistelevat mitään tahansa laillaista tai laitonta sotilaallista tai siviilirikkomusta kaun- tin laakeja ja aseuksia vastaan, selaisiin kuin koulujen rotuerittely lopettamiseksi.

"Kuka tahansa rikkoo meidän lakeja", sanoi Long, huomauttaen niiden kuuluvaksi valtionkin lait, "tullaan pidättämään ja viedään vankilaan ja kohdellaan samalla tavalla kuin ketä tahansa syytetyssä olevaa henkilöä".

Kaiken tämän sanotaan joutuneen Little Rockin, Ark., tapahtumista, jossa sotilaallinen kerroittiin painopi- solleiden siviilihenkilöitä, jota "me emme tule sallimaan Unionissa", vakuutettiin senaattori Longin taholta.

Kolme sai surmansa maanvyörymässä

SEATTLE, Wash. — Suuri maanvyörymä Cascade vuoristossa surmasi auantaina kolme tietäiläistä ja mahdollisuus on myöskin olemassa, että ihmisiä yksi auto jätti vyörymään alle. Vyörymä, 500 jalan levyinen, sisälsi talon suuria kiviä ja täytti valtioon kulkuvan valtatie noin viisi mailia itään Cascaden huipusta ja noin 30 mailia itään Seattlsta. Valtion tietä-iraston taholta sanottiin, että tie US 10 tulee suljettavaksi määräämättömäksi ajaksi. Yhden surmansa saaneen ruumis saatiin kaivettua esiin aunnalla-iltana, mutta toisten esiin kaivaminen täytyi tapahtua varovasti, kun ei ole tietoa, kuinka kaukana ovat vyörymän alla ja toiseksi, ettei syntynyt uutta vyörymää etsinnän aikana.

2 MILJOONAA RUUSUA

Lontolainen ravintolitsija Genard, alansa kuuluisuusia Englannin pääkaupungissa, kuoli äskettäin.

Ravintolansa sijaisi Suo kaupunginosassa ja oli erikoistunut italialaisiin ruokalajeihin. Ravintola oli siitä kuuluisa, että kohtelias isäntä antoi ojentaa jokaiselle nauttimaan viik- raale ruuissa. Hra Genard lahjoitti sit- teen 50 vuodesta 2 miljoonaa ruusua.

Osa raketista "kuun" mukana

MOSKOVA, lokak. 7 p. — Osa raketista joka vei "kuun" taivaalle on satelliittina kuun yhteydessä kiertämässä maapalloa. Tämä lausuttu radiossa. Kysymyksessä on raketin viimeinen osa, jonka piti poukkahtaa kuu omille raiteilleen 1,000 kilometrin (650 mailin) korkeuteen.

Molemmat seilaavat nyt 500 mailin korkeudessa noudattaen melkein sekunnin tarkkuudella ennakoitua tehtyä laskelmia. Radiolnissa huomautettiin, että monet tarkkailijat, niin Neuvostoliitossa kuin muualla, näkevät osan raketista joka nyt "kulkee kuun mukana samaa rataa".

Kommunisteilla halu palata Kreikkaan

ATEENA — Maanpakoon ajettu kompuolue on tehnyt jonkinlaisen parannuksen tavoissaan ja haluaisi palata takaisin Kreikkaan rautaverhon takaa. Neuvostoliitossa ja satelliittiasioissa olevan noin 50,000 kreikkalaista sinne tänne hajautuneina. Puolet näistä kuuluu kompuolueeseen, toiset hajallaan kommunistien vaikutusvallan alla oleviin ryhmiin.

Kreikan kommunistipuolue julistettiin laittomaksi 10 vuotta sitten sen ruvetta avoimesti asevoimalla taistelemaan valtaapäästystä. Sen jälkeen se on toiminut salaisesti pitien yhteyttä salateitse palanneihin kamraatteihinsa. Rajalla niitä joskus on otettu kiinni tulleina puolueensa määräämiä aseineen, radioineen ja sabotointivälineineen.

Miten tahansa, Kreikan kompuolue tahtois näitä 50,000 takaisin työhön uuden taktiikoin mukaisesti. Kommunisteilla on mukain puolustajia. Vasemmistioivien demokraattiliitto, jolla on 17 edustajaa eduskunnassa, mm. painottaa kommunistipuolueen tunnustamista.

Keinokuu antaa aihetta moniin tavoitteisiin

WASHINGTON — Venäjän avaruudessa kulkeva keinokuu on aiheuttanut myöskin yllätyksen lisäksi jakautumista poliittisilla linjoilla. Demokraatit ovat vaatineet toimitettavaksi tutkimuksen Yhdysvaltain kaiteliittiohjelmassa ja republikaanit puolestaan ovat kiiruhantet puo-ustamaan Eisenhowerin hallitusta.

Senaattorien keskuudessa ollaan yleensä siinä ajatuksessa, että poliittika olisi pidettävä kokonaan si- vussa niin tärkeästä ja vakavasta kysymyksestä. Mutta siitä huomattava näyttöä poliittinen painostus puske- van esille ja ajatuksena on, että koko Eisenhowerin hallituksen puolustajien tulee olemaan huomattavampaa kongressin työstä, kun se alkaa istuntonsa ensi tammikuussa.

Yhdeksi puolen on haluttu kuulusteluja heti ja toiselta on kehoitettu odottamaan asiain kulkua ja jot- in tarpeellista käydä asiaan käsiksi siihen on tarpeeksi aikaa ensi istun- tokaudella.

Kolme amerikkalaista tiedemiestä on sanonut olevan taloudellisesti mahdollista kuuden kahdeksan vuoden kuluessa rakentaa ja lähettää miehittetty satelliitti kulkemaan avaruuteen. Esittämällä kolmen vaiheen kulkuneuvolla, jota haluaisivat kutsua "Meteor Junior" nimeksi, tulisi olemaan 27 raketin kone kuljettajaksi kahdesta neljään mieheen ja kulkisi radallaan maapallon ympäri 500 mailin korkeudessa avaruudessa noin 18,680 mailin nopeudella tunnissa.

Kukin näin valmistettu avaruusalus tulisi maksamaan viidestä kymmeneen miljoonaan dollariin, riippuen siitä kuinka monta niitä rakennetaan. Näin valmistetuilla avaruusalivoilla olisi mahdollisuus, jos laitettaisiin neljävaiheiseksi lisätyillä raketiko- neilla, mennä ehkä kuuhunkin.

Nämä näin suuria kuvittelevat tiedemiehet ovat Akronin, Ohion, Good year Aircraft Corp:n palveluksessa olevat Darrell C. Romick, Richard E. Knight ja Samuel Black.

Taivaalla sanotaan olevan kilpailu keinokuu ja muukaan tulleen raketin kanssa, viimeksimainitun ollessa 600 mailia perässä keinokuuasta. Smithsonian tähtitieteellisen observatorion johtaja tri Fred L. Whipple Cambridgeksi, Mass., on sanonut, että korkeuksissa liitelevä raketilla on vaikea nähdä auringon säteiden takia, mutta on hyvin mahdollista nähdä raketit Bostonin yläpuolella keskiyöaikana 8 aikaan aamulla voimakkailla kiikareilla, jos on kirkas ilma. Itse satelliittia tuskin nähdään vielä pariin viikkoon Bostonin alueella.

NL kokeilee uutta vetypommiin - Pravda varoittaa

Siperiassa räjäytetty pommi voimassa
10 miljoonaa tonnia TNT

MOSKOVA, lokak. 7 p. — Neuvostoliitto tiedotti tänä iltana kokeileensa "uusimallista" vetypommiä. Keskellä kuun juhlimisen tiedotteaan:

"Yhdistettyinä jatkuviin kokeiluihin uusien atomi- ja vetyaseiden kehittämisessä täydelliseksi, Neuvostoliitto räjäytti tk. 6 päivänä uuden, voimakkaan vetypommin. Kansan ja räjäyttäjien hengen turvaamiseksi pommi räjäytettiin huimassa korkeudessa. Kokeilu oli onnistunut."

Japanin meteorologinen laitos tiedotti räjähdyskokeista aikaisemmin. Pommin sanottiin olleen voimakkaamman saman kuin 10 miljoonaa tonnia TNT, eli samanlainen kuin U.S. räjäytti Bikinissä 1956.

Joissakin tapauksissa Neuvostoliitto tiedottaa näistä räjäytystietoista ulkomaille mutta ei omassa maassaan. Mutta nyt annettiin tieto kansalle miellään kiinnostamiseksi vieläkin korkeammalle kuin se on noussut uuden kuun laitosta taivaalle.

Pravda varoittaa

Pravda kirjoittaessaan tekokuun vaiheista taivaalla sanoi sen kulkevan Moskovaa — New Yorkin välin 16 minuutissa. Sitten lehti varoittavasti huomauttaa, että tämän täytyy merkitä sitä, että Yhdysvaltain on muutettava ääntään ulkopoliittisissa asioissa.

Eraissa senaattoreissa "on huomattavissa merkkejä hysteeriasta", lausuu Pravda, Yhdysvaltain johtomiesten joutuessa vastakkain väistämättömän rauhanomaisen, innakkaisen, asekielipalon lopetuksen ja kylmän sotasu-ohjelman luopumisen kanssa. Edelleen Pravda sanoo Yhdysvaltain lehtien vastahakoisesti tunnustavan että "monissa tiedeellisissä seikoissa Neuvostoliitto on tasaväkisen ja joskus Yhdysvaltoja etevämpi". Radiossa mainittiin, että se raketit joka vei kuun yläilmoihin, on 25% voimakkaampi mantereiltä lähtevä kaukoammus. Tähän iltaan mennessä sanottiin kuun kiertäneen maapallon yli 40 kertaa.

Yhdysvallat jatkaa ydinvoimakokeita

WASHINGTON — Aseistarisuntar koskevan väittelyn lähenneessä alkua YK:ssä, pres. Eisenhowerin vakuutti Yhdysvaltain tarkoituksena olevan jatkaa pienempiä ja puolustuksessa käytettävien ydinvoima-aseiden kokeita. "Enen lausuntonsa oli kirjjeellinen onka Valkoinen talo antoi Japanin pääministeri Nobusuki Kishiille ja jos-a presidentti toi esiin länteläisten isenteen tarkeyden ja sen puolustamiseen YK:n väittelyssä.

Länteläiset ovat valmiit keskeyttämään ydinvoimakokeet vain siinä tapauksessa, jos Venäjä periahty asen- eestaan ja puolestaan suostuu lopet-amaan ydinvoima-aseiden tuottamien aseiden valmistukseen. Venäjä on sittänyt keskeyttämisen ilman ehtoja. Presidentin lausunto oli vastaus pääministeri Kishin kirjjeeseen, jossa tuo- lin esille koko laajasti maailman mie- pidä asiaan, mikä on saanut valtio-iraston johtajan virkailijan arvaimaan YK:n väittelyn tulosta.

Pelkona ei ole se, että länteläiset ivät voitaisi asennettumistaan äänes- ykessä, vaan se, että se voi saada niir- ienen enemmistön, että uusi painos- voi syntyä tätä hallitusta vastaan ajottamaan sen siirtymään kohti Ve-äjän asiaan suhtautumista. Länteläis- en taholta väitetään, että olisi hyvi- /ksinkertaisia poistaa huoli maailmal- a ydinvoimakokeiden suhteen, jos Ve- äjä vain suostuisi lopettamaan koko- aan pommin valmistuksen.

"Raketien ammutta" ensi kesäkuussa

WASHINGTON — Venäjän ja Ame- rikan tiedemiehet ovat suostuneet ulo-uttamaan kansainvälisen yhteistoimin- ran raketien tutkimuksissa ja satel- litten ammutmissa vielä jälkeen kan- sainvälisen geofyysillisen vuoren. Tämä oli yksi huomattavampia saavutus- sia konferenssissa, mikä päättyi tääl- lä viikonvaihteessa sen jälkeen, kun oli tarkistettu raketien ja satelliittien oh- jelmia kansainväliselle geofyysilliselle vuodelle.

Tiedemiehet niin idästä kuin länses- kin sopivat maailmanlaajuisen "ra- ketien ammutta" suorittavaksi ensi kesäkuun 18 p:nä. Suoritettavaksi ensi- kättäin ammutta on suunniteltu, että saa- taitiin yhdistetty kuva maapallon yleimmästä ilmapäristä.

Hallitus syyttänyt Faubusta valheista — halpamaisuudesta

Little Rockin kouluvirkailijain taholta on kiel- letty Faubuksen väite, että sotilaat olisivat seuranneet tyttöjä pukuhuoneeseen

WASHINGTON — Molemmat, Valkoisen talo ja armeija syyt- tivät eilen illalla Arkansasin kuv. Orval Faubusta valheellisuudesta ja halpamaisuudesta.

Armeijan sihteeri Wilber M. Bruck- er on sanonut hänelle tiedotetun, et- tä Faubus "on alentunut tekemään halpamaisia syytöksiä, että toimesta olevat Yhdysvaltain armeijan sotilaat Little Rockin Central korkeakoululla ovat seuranneet tyttöoppilaita pukuhuoneeseen". Meidän taholtamme on heti toimitettu tutkimus syytösten johdosta, mutta emme löytäneet hi- ventäkää todisteita, jotka olisivat vah- vistanee syytöksen."

Tärkeää valhetta

Brucker sanoi syytöksellä "olevan kaikki epätoivon merkit ja on halpa- mainen yritys hävittää Amerikan so- tilailla Little Rockissa."

Presidentin uutissihteeri James C. Hagerty on Valkoisessa talossa sano- nut sellaisten "syytösten olevan täy- dellisesti perättömiä ja kauttaaltaan törkeän halpamaista."

Kirjeenvaihdossa on ollut sana- muodossa jonkinlaista eroavaisuutta ja oli kuv. Faubus kirjoittanut kir- jeessään kenraalimajuri Edwin Wal- kerille, armeijan Little Rockissa ole- van osaston komentajalle saaneensa valituksia, että sotilaat "olivat seur- neet tyttöoppilaita heidän pukuhuo- neeseen". Sitten oli Faubus puhunut "eristettyihin" pukuhuoneisiin tun- keutumisista."

Lausunnonaan Brucker sanoi saa- neensa tiedon lehtimiesten lausunnos- ta, että Faubus syytti sotilaitten "seu- ranneen tyttöoppilaita sisälle pukuhuoneisiin."

Ei ole tapahtunut

"Olemme vakuutettuja kouluvirkai- lijain taholta annetun lausunnon no- jalla, että opettajakunta korkeakou- lulla ei ole koskaan kuullut sellaise- ta tapahtumasta eikä ole myöskään koskaan saanut valitusta sotilaitten sellaisesta esiintymisestä," sanoi Brucker. "Sotilaitten johtajat, jotka ovat suorittamassa palvelustaan Cent- ral korkeakoululla, ovat jyrkästi kiel- läneet mitään sellaista tapahtunee."

Hagerty sanoi Walkerin palautta- neen avaruutensa kirjeen, jossa Faubus esitti näitä syytöksiään sen- takia, kun kirje oli osoitettu "miehi- tsojoukkojen komentajalle." Hagerty

sanoi myöskin, että Valkoisen talon henkilökunta ja edustajahuoneen jä- sen Brooks Hays (d. Ark.) "sydämes- tään toivoivat että ratkaisu löydetäisi- siin" koulujen yhdistämiskysymyk- selle Little Rockissa. Hays on ollut välittäjänä Valkoisen talon ja Fau- buksen välillä yrityksessä ratkaista katkeraksi käynytä rotukilistaa koulu- jen yhdistämisessä.

Muuten Hays, oltuaan Iounaalla presidentin apulaisen Sherman Adam- sin kanssa, oli sanonut lehtimiehille ajatuksensa olevan, että äitänne Lit- tle Rockissa on nopeasti lähenemässä siihen aseeseen, että asejoukot voi- daan poistaa. Ei kuitenkaan halunnut määrätellä aikaa, lisäten kuitenkin, "olen varma, että kaikki päättyy on- nellisesti."

Hagerty huomautti, että Valkoinen talo ei ole pyytänyt Haystä enää neu- vottelemaan Faubuksen kanssa eikä eilen myöskään ollut mitään erikois- sempaa keskustelua seuraavasta mah- dollisesta toimenpiteestä tilanteesta, paitsi että niin Adams kuin Hays toi- voivat voitavan ratkaista tilanteen mahdollisimman pian.

Koulu kieltää syytöksen

LITTLE ROCK, Ark. — Koulujen johtaja Virgil T. Blossom sanoi eilen, että "liitovaltain sotilaat eivät ole seu- ranneet tyttöjä heidän pukuhuonei- siinsa" Central korkeakoululla. Apu- laisjohtaja Fred Graham leimasi syy- töksen "naurettavaksi."

Mutta kuv. Faubus oli sanonut ei- len illalla: "Mitä 2000 mailin päässä oleva Valkoinen talo tietäisi siitä? Me todistamme sen, kun aika tulee sii- hen."

Kuvernööri oli puolestaan esittänyt, että Valkoisen talon olisi lähetettävä naissotilaita, jos haluaa lähemmin tutkia nekerioppilaitten koulun- käyntiä Central korkeakoulussa.

Muuten Central koulun edustalla oli kaikki rauhallista ja jokseenkin normaalia. Koulun 1,963 oppilaasta oli kouluvirkailijain tiedoitusmu- kaan koulusta pois vain 230 oppilasta. Korkein määrä, mitä oppilaita oli pois koulusta, oli 750 ja oli se silloin kuin kriisi oli pahimmillaan.

TUOREIMMAT UUTiset

MILWAUKEE — New Yorkin Yankees-joukkue, jolla on ollut voittamattomien maine, sai maanantaina päähinsä ennenkuulumat- oman "rumasti". Milwaukee Braves-joukkue voitti pelin kireäs- tä ottelussa 1-0 saaden siten kolmannen voiton world series otteluista newyorkilaisten kahta vastaan.

MYNCHEN, Saksa — Tämän kaupungin kaksiviikkoista loka- kuun olutfestivaalia, Saksan suurinta, on pidettävä onnistuneena. Juhlan aikana huuhdeltiin kurkkuja niin valtavasti, että siihen jätettiin 2,700,000 litraa olutta. Juhlassa, jota Amerikassa nimetään karnevaaliksi, kävi 5,500,000 henkilöä.

HORTA, Azores — Meralainen tulivuori, joka viime tiistaina nuodosti uuden saaren Azoreihin, purkautui maanantaina niin suuresti, että saaren pinta-ala kasvoi huomattavasti. Vuoren idasta sinkoutui suuria kilvolohkareita ilmaan, läheisen saaren 'annallekin 45 paunan painoisia tuhota majakan ja asuntoja.

ANKARA, Turkki — Poliisi etsii niitä kymmeniä pssyhyurt- aa jotka yrittivät murhata kaksi kabinetinministeriä sunnuntai- yönä. Nämä ampuivat 10 laukausta ministeriä kuljettavaan uutoon. Valtiomministeri Bengu ja teollisuusministeri Agaoglu jäätyivät osumilta.

DAMASKUS — Syyria on hyväksynyt Moskovan tarjouksen 'aivastotukikahdan rakentamiseksi Välimeren satamakapunkiin .atakiaan. Paikalla ovat toimissa suuret koneet soittamassa maa- a ja rakentamassa teitä ja muukin rakennustoiminta on käyn- nissä.

PEKING — Britannian kauppakamarin edustaja alahuoneessa, rederick J. Erroll, saapui tänne sunnuntaina "ottamaan selvyyttä pitkäaikaisista mahdollisuuksista Britannian ja kom-Kiinan välisen kaupan lisäämiseksi".

SAFETY HARPOR, Fla. — John Gilmore tuomittiin \$20 sak- koon tärähtäisen rauhantoumarin kuulestulussa, jossa häntä syytet- tiin siitä, että oli purrut anoppiansa käsivarteen.

MOSKOVA — Yksitoista Yhdysvaltain edustajahuoneen ali- komitean jäsentä, johtajanaan Chef Holifield Californiasta, saapui Moskovaan sunnuntaina viiden päivän vierailulle.

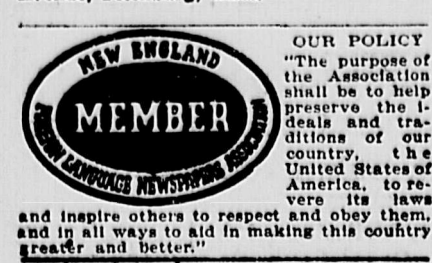
KAIRO — Egyptin salainen kompuolue syyttää hallitusta kom- munistien tuomitsemisista Yhdysvaltain imperialistien tyydyttämi- seksi. Syytöksen ohella korostetaan pres. Nasserin viilasta halli- tusjohtoa. Askettain pidätettiin kuulesteltavaksi 18 kommunistia. Hallitukselle sanotaan, ettei kansallinen rintaama "voi jatkaa onnistuneesti työtään ilman kommunistien mukanaoloa".

PARIISI — Tunisian lähettiläs täällä, Mohammed Masmoudi, sanoo että Tunisian pres Bourguiba on peruttanut päätöksensä kutsua lähettilään kotiin Pariisista. Suutlums johtui ranskalai- sen lentokoneen menosta raian ylitse Tunisian puolelle Algeriasta, mutta todettiin se tapahtuneen myrskyssä ja oli tapaturmainen.

RAIVAAJA

TOIMITTAJAT:
Mia Sulkana — Toim. N. N. N.
J. J. J.
Puh. 2-0661 — Konttori puh. 2-8523
HENRY PURANEN, Manager
Päätoimittaja Yhdysvalloissa ja Kanadassa
Vuosikortti \$12.00 — Kolme kuukautta \$4.00
Puoli vuotta \$7.00
Seurassa: 1 v. \$12.00 — 2 v. \$20.00
Entered as second-class matter May 1, 1911, at the Post Office at Fitchburg, Mass., and re-entered under sections 3626 and 3627 of the Postal Laws and Regulations (Act of March 3, 1879, as amended). Published daily, except Saturday and Sunday, by the Raivaaja Publishing Company, 48 Wallace Avenue, Fitchburg, Mass.

OUR POLICY
"The purpose of the Association shall be to help preserve the ideals and traditions of our country, to inspire others to respect and obey them, and in all ways to aid in making this country greater and better."

Ratkaisun viivästyminen

Vaikka Arkansasin valtion viranomaiset käsittävättäkin tarpeelliseksi presidentti Eisenhowerin ohjelman noudattamisen ja vaikka heidän täytyttyä ymmärtää, ettei liittovaltioiden oikeusjärjestystä uhmaamalla voida päästä mihinkään hyödylliseen tulokseen ovat he kaikilla etelän valtioita hallitsevien rotuennakkoluulojen ja rotuvihan historiallisten traditioiden vuoksi sidottu poliittikkaan joka tekee kompromissin vaikeaksi, jopa mahdottomaksi. Kuvernööri Faubus on tämän asian tuonut selvästi ilmi lausunnossaan, että mikäli häneltä vaaditaan ehdotonta antautumista, hän ei siihen voi suostua. Tässä hän vetoaa sisällissodan sankariin, kenraali Leen kotoalaan ja kiintymykseen omaa kansaansa kohtaan.

Näin ollen Little Rockissa ei ole voitu päästä rauhanomaisiin ratkaisuihin. Nyt uutiset tulevat kallistuneen siihen otaksuun, ettei etelävaltioiden kuvernöörin neuvoston välituntola ja sen edustajien neuvottelu presidentin kanssa (johtanut mihinkään tulokseen). Ensimmäisenä pulmana oli se, että presidentti vaatii neuvottelun yleisistä kato etelän koulukysymystä käsitteleviin ongelmiin, jossa hänen maan korkeimman tuomion panevana virkailijana jo valansa perusteella täytyy nojautua lain noudattamiseen, sellaisena kuin korkein oikeus sitä on tulkinut ja valtioiden kuvernöörit eivät halunneet keskustelun siirtämistä pois Little Rockin taustasta ja yhdistyneelle Saksalle itsenäisyyttä sillä ehdolla ettei YK:n turvallisuusneuvoston eittoutta käytettäisi kansantahdolle vastakkaisesti.

Vaalien edellä sos.-dem. johtajan Ollenhauerin puolesta luonnehdittiin tämän ohjelman yksityiskohtia seuraavaan tapaan:
a. Euroopan turvallisuusjärjestelmä käsittää yhdistyneen Saksan sekä sen itäiset ja läntiset naapurit.
b. Jäsenvaltiot suostuvat vähentämään aseistustaan ja erityinen valvontajärjestelmä perustetaan koko sopimusalueita varten.
c. Tämä turvallisuusjärjestelmä ei voi olla erillään, vaan se toteutumisella on kaksi kansainvälistä ehtoa: 1. järjestelmän tulee saada YK:n peruskirjan mukaisena alueellisen turvallisuusjärjestelmän maailmanjärjestöön suostumus niin että se voi yhkiä neuvoston sattuessa turvautua YK:n turvallisuusneuvostoon. 2. tämä suunnitelma voi toteutua poliittisesti vain silloin kun molemmat suuret maailmanvallat, Yhdysvallat ja Neuvostoliitto ovat valmiit hyväksymään läntisten ja itäisten sotilasliittojen sijaan. Jos asian poliittisista puolesta päästään sopimukseen, silloin voidaan ratkaista, millä tavoin molemmat suurvallat takaavat tämän järjestelmän.
g. Yhdistyneellä Saksalla on järjestelmän puitteissa myös sotilaallisia velvoituksia, joiden laajuudesta sen on sovittava sopimuskomppaniensa kanssa.

Epäilemättä laajemmalla tulevaisuuden näkökulalla ovat tämän ohjelman puolella, mutta sen toteuttamisen edessä tällä hetkellä on useita käytännöllisiä vaikeuksia, joita ei voida ylläpitää maassa, eikä yhdessä naanosaksien. Ensinnäkin on kysymys miten voitaisiin YK:ä taivuttaa

tuksen, että jos hän ehdottomasti antautuisi muodostuisi siitä ennakkotapaus, jonka perusteella toisten etelävaltioiden kuvernööreiltä ja muilta viranomaisilta liittovaltioiden asevoimilla otettaisiin kaikki oikeudet toteuttaa valtioiden säädöksiä ja vallitsevien tapojen mukaista erillistä koulujärjestelmää.
Ristiriita on syvä ja laaja. Tällä hetkellä ei ole näkyvissä mitään kompromissiratkaisua, sillä pitäessään sotavoimia Little Rockissa Washington nojautuu Yhdysvaltain lakeihin ja Arkansasin valtion virkailijat perustavat kielteisen käyttäytymisensä valtion säädöksiin, etelän ianikuisiin traditiioihin ja rodullisiin ristiriitoihin.

Saksan turva

Askeiset Länsi-Saksan Liittotasavallan parlamenttivaalit antoivat selvän vastauksen siihen, mistä Saksan kansan enemmistö nykyisessä vaikeassa kansainvälisessä tilanteessa hakee turvaansa. Vaikka vaalien tulos, mikä antoi kristillisdemokraattiselle, kansleri Adenauerin puolueelle, huomattavan voiton saat- to johtua maan tyydyttävästä taloudellisesta tilanteesta, mikä herättää naapureissa kateellista mielialaa, vaikutti siihen myös- kin Adenauerin johtama Bonnin hallituksen järjestelmällisesti noudattama länsimainen nojautuva ulkopoliittikka. "Me pidämme kiinni Atlantin liitosta; meillä ei ole varaa kokeilla uutta", oli Adenauerin vaalijulistus. Atlantin liiton sopimusten noudattaminen ja sen mukainen varustelu kuuluu selvimpänä liittokanslerin ulkopoliittiseen ohjelmaan. Tämä käy tiukasti yhteen Lontoon ja myöskin Washingtonin ohjelman kanssa. Sen- pä vuosiksi vaalien tulos laske- taankin Amerikan kansainväli- sen poliittikan voitoksi ja venä- läisen kommunistisen imperialis- min selväksi tappioksi.

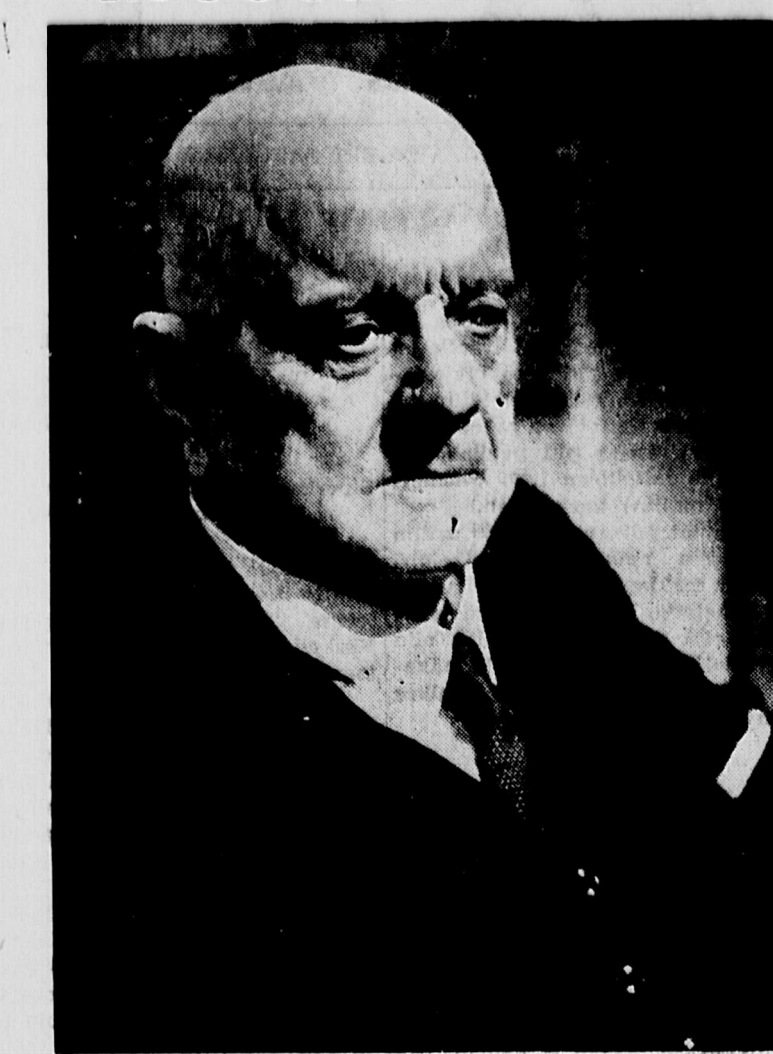
Sosialidemokraattien ohjelma ei ollut yhtä selvä. Kaukana siitä, että he suosittelevat per- jätelmistä kommunististen tun- nettujen edessä tai olisivat val- mit alistumaan Varsovan sopi- mukseen, mutta he pyrkivät paljon monimutkaisemman oh- jelman toteuttamiseen Saksan kansan vapauden takeeksi ja koko Keski-Euroopan rauhan turvaamiseksi.

Sosialidemokraatit kuvittelevat pääsevänsä parempaan turvaan ja myöskin Saksan valtakunnan yhdistämiseen yleisen eurooppa- laisen turvallisuusjärjestelmän perustamisella, joka saisi Yhdis- tyneiden Kansakuntien suinauk- sen ja toimisi sen ohjeiden mu- kaan. Tämä vaatisi Länsi-Sak- san eroa Atlantin liitosta ja itä- Saksan luopumista Varsovan so- pimesta ja yhdistyneelle Sak-alle itsenäisyyttä sillä ehdolla ettei YK:n turvallisuusneuvos- ton eittoutta käytettäisi kansantahdolle vastakkaisesti.

Tämä merkitsee sitä, että Mos- kova suostuu Saksan yhdistä- miseen ainoastaan koko Saksan valtakunnan kommunistisoinnisen ehdolla ja tämä on Adenaueril- le ja Ollenhauerille yhtä paha myrkyä. Kun vielä huomioon otetaan, että sosialidemokraatit Ollenhauerin johdolla ovat eittä- mättömän selväksi tehneet sen, ettei he alistu neuvottelemaan Saksan ongelmista itä-Saksan marionettihallituksen kanssa ja että he kannattavat valtakunnan yhdistämistä vain neljän voitta- avallan valvonnan ja suojeluk- sen alaisena toimitettavien va- paiden vaalien kautta, niin kä- sitämme, ettei Saksan johtavien puolueiden suhtautumisesta At- lantin liittoon ja yleensä länsi- maisen yhteistoimintaan ole muuta kuin aste-eroavaisuus.

Epäilemättä yleisen eurooppa- laisen turvallisuusjärjestelmän perustamisella lujiinmii tuettais- sin rauhanomaista oloa, joka ei ainoastaan Euroopassa vaan ko- ko maailmassa, mutta päästäk- semme siihen täytyy kansainväli- sen yhteistoimintahengen ja kansojen johtajien poliittisessa tapahtua huomattava muutok- si. Siihen pääsemisen ehtona on kansainvälisen oikeusjärjes- tyksen ja lain tehostaminen ni- kä mahdollista vain YK:n vallanperustusten laajentamisen ja lujiuttamisen kautta. Saksan sosialidemokraatit esittävät kan- sainvälisen anarkian, todellisen sotien aiheuttajan elinnoimista kansainvälisissä suhteissa ja sen vuoksi tämä on tulevaisuuden ohjelma, sillä lopuksi kansojen täytyy tulla ymmärtämään kilpa- varustelun perustuvan rauhan ja siihen aina läheisesti liitty- vän sodan järjestömyyden.

Mestarin tie

— Pääkonsolihviraston kuvapalvelu.

Jean Sibeliuksen asema Suomen kansan ajatuksissa on ollut jo vuosikymmeniä erikoislaatuinen: länsimai- sen kulttuurin historiassa lienee löy- dettyä vain ainharva edes lähele- kään tuleva rinnakkainen ilmiö ta- pautumalle, jossa taiteilija kohoa- ja elässään melkein legendaariseen arvoon, jolloin elävä taiteilija lue- taan niin varauksettomasti kansali- siin suurmiehiin kuuluvaksi. Ja näin on ollut laita kansan keskuudessa, jonka musiikillinen kulttuuri on pe- rätty nuorta ja jonka yleinen asenoi- tuminen säveltäjästä kohtaan on ol- lut suurelta osalta kaikkea muuta kuin posititiivinen. Järkyttävän suru- viestin saapussa tämä kansa ottaa- sen vastaan samanlaisin mieltien kuin suurten valtiomiesten lähde-: tuntuu siltä kuin yksi itsensä kan- sailisen olemassaolomme huomatu- mista rakentajista olisi nyt poissa. Sibeliuksen asema kansallisen sym- bolina, kansamme henkisten voima- varojen näkyvimpänä tunnuskuva- na oli hänen elässään ja tulee jatku-

vasti olemaan omassa erikoisases- saan. Voimme täysin syn puhua kansallisuudesta, jossa kaipaavat ajat- tukset kohdistuvat menneeseen mes- tarin pitkästi ohitettuihin päihin, joi- lle hänen varsinainen taiteensa mer- kitsi aina elävää todellisuutta. Ja kuitenkin — kaiken tämän koko kan- samme koskettavan ja laajoihin pii- rein liittyvän ohella — meidän on tällä murheen hetkellä pysähdyttävä ajattelemaan, mikä todellisuudessa oli tämän suuren taiteilijan ja suuren ihmisen kansallisen aseman takana. Siellä on elävä sävel, tuo ihmeellinen soiva substanssi, joka haurautessaan ja aineettomuudessaan on loppujen lopuksi peräti vieras kaikelle ulko- naiselle, suurista joukoista lähtevä- le niin juhlinnan kuin surunkin il- mäukselle, elävä sävel, jonka luomi- sen salaisuuden salitaan avautua niin tuiki harvoin, elävä sävel, joka kaikessa herkkyydessään sisällyttää itsensä suurimman ajattomuuden, ikuisuuden.

Elävä sävel oli mestarin tien joh- totähtenä sen kaikissa vaiheissa, tien, jonka oikean suunnan tajuami- nen oli tinnkintömyydessään ja us- kollisuudessaan todistuksena ajale- mme harvinaisen tosi taiteilijan pelottomasta uskalluksesta. Elävän sävelen tie ei sallinut kompromisse- ja eikä toisarvoisuuksia: se johti ul- konaiseksi usein peräti vaikeakulki- siin seutuihin, mutta se oli loppujen lopuksi myös ainoa tie, joka vei voit- toon, sisäiseen voittoon, johon ajan mukana liittyi myös ulkonainen voit- to, viimeksimainittukin harvinaisen suurin mitoin.

Mestari kertoi vuosia sitten alle- kirjoittaneelle, miten vähäi- siin musiikillisiin muistikuksiansa liit- tyä äitiin, taffelipianoon ja tilku- mattoon. Vain parin vuoden vanha poikanen oli äidin soitteessa maannut taffelipianon alla tilkkumatolla, ja sävellysten vaihtuessa säveltäjien mukaan yhdistänyt soivat sävelet määrätynvärisen maton osaan. Siel- tä alkoi elävän sävelen tie, aluksi pikkukaupungin koulupojan vaati- mattomana polkuna, mutta jo silloin suuren ja arvokkaan musiikin tun- nustähtien alla. Tuo tie vei nuoren ylioppilaan perusteellisten musiikki- opintojen pariin, aluksi Helsingin Musiikkiopistoon erinomaisen peda- gogin Martin Wegeliuksen hoiviin, sitten Berliiniin ja Wieniin jatkoou- lusta saamaan. Henkiset tuntevat alkoivat saada yhä selvemmän sisäl- lönsä: yleinen ja osittain opettajienki- ltsoma Wagner-entusiismi meni ohi melkein koskettamatta, mikäkin valmiina tarjottu "koulu" ei tun- nut vetävän puoleensa, oman perso- nallisen linjan löytäminen tuli yhä polttavammaksi kysymykseksi. Tie löytyi alkoi suuren kansallis-romanti- sen innoituksen merkeissä, nuoruus- den kiikheydellä se raivattiin läpi suomalaisen alkuvaiheisen korpi- maiseman. Ja sitten — miehuuden kypsän henkisen voiman vartuessa — tie kääntyi kohti uusia tavoitteita. Sisäinen ja ulkonainen kehitys kulki- vat rinnan: vetäytyminen Järvenpää- Anolaaan merkitsi samalla vetäyty- mistä kaikista ulkoisista ja kollektiivisista, oipa se miten voi- makasta ja vaikuttavaa tahansa. Al- koi tien mahtavin ja vaikein nousu, kohoaminen kohti hengen kukoileva- uuden aineeton näköala avautui huimaavan korkealta ja huimaavan laajalle. Vuosisatamme alkupuolelta saakka kansallinen ja suomalainen Sibelius joutui henkisen kasvun ja kehityksen pakosta antamaan yhä enemmän tilaa yleisheimille taitei- lijalle, nerolle, jonka sävelajatte- lu kulki yhä suurempaa pelkistämistä ja yksinkertaistamista kohti. Tie 1890-luvun kalevalaisesta mytologiasta 1920-luvun Tapiolan nerokkaa- seen, nimestään huolimatta abstrak- tisen sävelsommittelun, tie ensim- mäisen sinfonian nuorekkaan kuo- huvasta Kullervo-uhmasta seitsemän- näisen sinfonian seesteiseen ikuisuu- säkyihin on ollut pitkä ja monivai-

heinen, mutta tämä tie on ollut juuri yksinomaan Sibeliuksen tie, elävän ja persoonallisen sävelen tie, jokai- sessa käänteessään ja vaiheessaan täysin omalle meidän sävelnäkymien ympäröimä. Suotta ei ole sekä ulko- maisten että kotimaisten musiikin- tutkijoiden kirjoittelmassa viitattu toistuvasti siihen, että Jean Sibelius on koko musiikinhistoriassa yksi per- soonallisimmista säveltäjistä. Hänen sävelensä tulevat kaikissa vaiheis- saan kumpuavan lähteistä, joiden al- kusynty on poikkeuksellisen tiiviisti ulkopuolisilla valtavirroilla suojattu.

Mestarin maallinen vaellus on päättynyt, mutta hänen raivaamansa elävän sävelen tie on jäänyt. Tuhansin poluin se johtaa ihmisten luokse niin täällä karulla kotoisella kama- rallä kuin kaukaisissa oudoissa olois- sakin. Mestarin sävelperintö on yleis- maailmalta omaisuutta, mutta sen vaaliminen on meidän erikoisokeu- temme. Eikä tuo perintö rajoitu vain mestarin omaan mahtavaan tuotan- toon: se on samalla velvoittava tes- tamentti koko suomalaiselle kulttuu- rityölle. Hänen teostensa ja hänen persoonallisuutensa valovoimaloista- kaus tuleviin aikoihin suuntaa näyt- täen. Tuo suunta ei ole ahdas, vaan loppumattomasti avartuva: se on luovan persoonallisuuden valaisema. Se osoittaa, että tien suunta ei ole tarkkailtava hetkellisten tunnustäht- tien mukaan, vaan oman johtotähden mukaan niin kansallisessa kuin yksi- löllisessäkin merkityksessä.

Elävän sävelen tie on kohonnut kuolemattomuuden korkeuteen...
I-Sanomissa Joonas Kokkonen.

JUTUSTELUA

Eräs elämäntyönsä uhrannut suutari

V. 1922 Italiassa oli niin ahdas aika, että Danny Nudo päätti jättää so- keaan äitinsä, vaimonsa ja kaksi pien- tä poikaansa ja matkustaa Ameri- kaan ansaitsemaan enemmän. Hänen unelmansa perheensä tuonnista mö- hemmin jäi toteuttamatta. Eestini olivat varainpuute ja siirtolaisrajoit- tus.
Hän asettui Portlandiin Oregonis- sa, jossa sai perustettua rajasuutari- liikkeen. Yhdessä huoneestaan hän työskentelee ja asuu. Hänellä on ko- lustona hella, kenttävuode, tuoli ja pöytä.

Säästään kaiken mahdollisen hän kykeni lähettämään rahaa säännöllis-esti perheelleen. Kuitenkin toisen maailmansodan aikana liike vilkastui ja hän rupeasi ajattelemaan käyntiä kotonansa. Mutta ennen tätä hänen nuorin poikansa sai surmansa soti- laana Italian armeijassa. Ja v. 1943 hän ajatuksensa toteutti. Ollessaan poikansa haudalla kotikylän Pedacen maustolalla \$1,600 (sajottu liiraa). Tä- män summan hän oli säästänyt kiel- täytymällä kaikista mukavuuksista. Mutta tapahtuman tultua tiedoksi hän jätti pidettiin kotikylässään rikkaa- na miehenä.

Sit ennen hän oli kerännyt Port- landissa 400 paria kenkiä, jotka hän korjasi ensiluokkaisen kuntoon nel- jän vuoden aikana ja lähettäneet Bee- vertonin orpokotiin Oregonissa. Tä- tä hänelle annettiin kiitoslause, joka on nähtävänä hänen pienen työpaan- sa seinällä.

Kotiväki ei enää halunnut lähteä Amerikkaan. Danny palasi tuttuun Portlandiin yksin. Mutta kaiken säästämisensä rahaa hän lähettää vai- monsa ja kotikylänsä orpokodin käy- tettäväksi. Kenkärinnoju jatkuu reippaassa tahdissa, sillä tämän vaatimattomasti elelevän ja näennäises- tä huomioinnista osattoman rajasu- tarin mieltä hyviyttää tietoisuus, että hänen vaivannäkönsä ei ole turhaan mennyttä.

Ei tiennyt kaikkea

Tanskan miehitysaikana piti Kaj Munk kerran puheen, jossa hän sa- noi:

— Olen aina ollut sitä mieltä, että sellainen ihminen, joka valehtelee, ansaitsee tulla kampuuralajaksi.

Lausunto johti siihen, että Munkia pyydettiin saapumaan saksalaisen komendantin luokse, ja tämä kysyi: — Ette varmaankaan tiedä, että Saksan propagandaministeri Göbbel- sillä on kampuuralja?
— Kyllä tiedän, vastasi Munk, mutta en tiennyt, että hän valehteli.

Suomen kansa kaskuaa

Kaivinkoneen käyttäjä, joka oli an- saitsenomaan hyvää urakkapalkkaansa talon perustaa kaivettaessa, siä hie- kkanjyvän silmäänsä ja joutui mene- mään sairastuvalla otattamaan sitä pois. Lysti maksoi viisataa mark- kaa. Varmuuden vuoksi lääkemies tiedusteli ettei vain potilas pitänyt takkaa liian kalliina.

— Eihän toki. Mutta jos tuon las- kee kuutiokupassa, niin kyllä tulee hintaa, kyllä...
— Eräissä maalaispitäjissä hauda- tiin naista, jota kaikki perinpojin vihasivat ja syystäkin. Teräväkiele- nen ja ilkeänä hän nalkutti miehel- leen, turtui lakkauttamaan omia ja mui- den lapsia ja rötelä kaikkien naup- reitten kanssa.

Hautajaispäivä oli painostava ja

Sayings often heard these days:

"You're so smart to have an extension telephone upstairs"

Te myös voitte nauttia jatkopuheli- men mukavuudesta ja kauneudesta. Väriltään harmonisoivana maksaa vain \$1.25 tai vähemmän kuukau- dessa. Lisäksi vero ja kertakaikki- nen asennusmaksu. Soita puhelin- konttoriisi tänään.

NEW ENGLAND TELEPHONE & TELEGRAPH CO.

Liitto-easton kokousta

ei pidetä tässä kuussa, vaan vasta marraskuun toisena sunnuntaina. Ko- kous on silloin Lydia Kollanuksen ansunolla.

Birdin tehtaan lakkoilaiset

äänestävät tänä tiistaina, josko teh- taan johdon tarjoamat ehdot hyväk- sytään ja lakko lopetetaan. Kyläme pappismiehet julkaisivat viime viiko- la lausunnon, jossa vetosivat molem- piin riitapuoliin lakon lopettamiseksi. Mikäli tätä kirjoitettaessa, maan- taina on tiedossa, niin yhtä pysyy al- kueraisessa tarjouksessaan, joskin muissa kysymyksissä on saatu joita- kin myönnytyksiä.

Pysyn pauketta Savin avenuella

tuuletettiin Dedhamin oikeudessa vii- me kuun lopulla. Viime heinäkuu 10 p. oli näet Old Colonial ravintolassa tullut kinaa parille miehelle erään työn tähden. Tällöin oli East Walpo- lesta kotoisin oleva 22 vuotias Joseph Shilowski ulkona, mainitun ravinto- lan edessä revolverilla räiskinyt West Roxburysta kotoisin olevaa Robert Hope nimistä miestä, tämän lievästi haavoituttua. Juttua käsiteltiin kaksi päivää. Shilowski sai sakkoa 200 dol- laria ja asetettiin katsannon alaiseksi viideksi vuodeksi. Sakot johtui pääl- lehyökkäyksestä vaarallisen asean kanssa.

Mrs. Hilja Sointu

joka pitkän aikaa omisti Walpole Bottling virvoitusjuomatehtaan edes- menneen miehensä Wernerin kanssa, on muuttanut asumaan Falmouthiin, Cape Cod niemelle, johon raketa- ta uutta taloa lähelle meren ranta- ta. Walpolessa, Gay avenuen varrella ole- va entinen koti on vuokrattu kielisel- le perheelle.

Matti Huotari

on ostanut paikan Chesteristä, Ver- montin valtiosta, ja on muuttanut sin- ne asumaan. Matti työskenteli täällä monet vuodet tilanhoitajana Fearing nimisellä perheellä, Westwoodissa. Hän piipahtaa täällä silloin — täl- löin tuttavien tapaamassa. Matti kun on vanha poika, niin perhehuolet ei paina.

JOKA KYMMENEN WIENIN ASUKAS ALKOHOLISTI

Joka kymmenes Wienin asukas on alkoholisti. Näin mainitaan eräissä selvityksissä, joka esitettiin Itävalan pääkaupungin kaupunginjohtolle v. 1957 budjettiehdotuksen yhteydessä. — Asukkaiden keskuudessa näyttää olevan taipumukseensa käyttää tähän astista vähemmän viiniä, mutta enem- män väkeviä juomia.

Norwood, Mass.

Ravintolan rosvojaat

olivat Dedhamin oikeudessa t.k. 4 p. He tunnustivat itsensä syysliikse, jo- ten asiaa ei jätetty suurlautakunnan tutkittavaksi. Molemmat saivat kol- mesta neljään vuoteen vankeutta.

Miehet, nimeltään Joseph Powers

ja Edwin Shacklely rosvoivat How- ard Johnson ravintolon kassoriita 300 dollaria v.k. 22 p. Walpolessa numero yhden ja 27 teitten risteyskässä. He joutuivat poliisin huostaan puolen tunnin ajalla rosvoituksen jälkeen.

Mrs. Anna Lindfors kuoli

viime lauantai-ilana kello kahdek- san aikaan Mass. General sairaalassa, Bostonissa sisällisen leikkauksen jäl- keen 76 vuoden ikäisenä. Haudataan Mayn toimistosta t.k. 8 p. Lähiesim- pinä jäi häneltä kaksi poikaa Erkki ja Leo ja tytär Mrs. Ann Catavolo, kaksi vaima ja viisi lasta. Hän oli ollut naimisissa Robertin kanssa 20 vuotta takaperin. Mrs. Lindfors, tyttönimeltään Kröger, oli syntynyt Juuan pitäjässä, saapui tähän maahan v. 1921.

Kulatahäätäläisyyden

olivat lapset ja lastenlapset järjestä- neet viime sunnuntai Hilda ja Niko Kivelle, 88 High katu, Walpole. He olivat vetäneet umpisolun lokakuun 8 p. 1907, Worcesterissa, jonne Niko edellisenä vuonna tähän maahan saa- pumena oli mennyt työn hakuun, neiti Hilda Murtomäen tultua hää- vuonna Norwoodiin. He ovat asuneet koko ajan Norwoodissa ja Walpolessa. Heillä on elossa kaksi poikaa ja yksi tyttö, toisen työn kuoltua nuoruus- iässä. Lastenlapsia on seitsemän ja heillä on jo kahdeksan perillistä. Ni- ko on Nakkilan poikia ja Hilda Noor- markun tyttäriä.

Tilaisuudessa oli talon täydellä Ki- ven perheen sukulaisia ja ystäviä.

Pöytä oli kuormittu monenlaisilla herkuilla. Makkipäivän muistoksi jä- tettiin taloon rahalahja ja toivotet- tiin monia elonheitoja.

Sayings often heard these days:

"You're so smart to have an extension telephone upstairs"

Te myös voitte nauttia jatkopuheli- men mukavuudesta ja kauneudesta. Väriltään harmonisoivana maksaa vain \$1.25 tai vähemmän kuukau- dessa. Lisäksi vero ja kertakaikki- nen asennusmaksu. Soita puhelin- konttoriisi tänään.

NEW ENGLAND TELEPHONE & TELEGRAPH CO.

Liitto-easton kokousta

ei pidetä tässä kuussa, vaan vasta marraskuun toisena sunnuntaina. Ko- kous on silloin Lydia Kollanuksen ansunolla.

Birdin tehtaan lakkoilaiset

äänestävät tänä tiistaina, josko teh- taan johdon tarjoamat ehdot hyväk- sytään ja lakko lopetetaan. Kyläme pappismiehet julkaisivat viime viiko- la lausunnon, jossa vetosivat molem- piin riitapuoliin lakon lopettamiseksi. Mikäli tätä kirjoitettaessa, maan- taina on tiedossa, niin yhtä pysyy al- kueraisessa tarjouksessaan, joskin muissa kysymyksissä on saatu joita- kin myönnytyksiä.

Pysyn pauketta Savin avenuella

tuuletettiin Dedhamin oikeudessa vii- me kuun lopulla. Viime heinäkuu 10 p. oli näet Old Colonial ravintolassa tullut kinaa parille miehelle erään työn tähden. Tällöin oli East Walpo- lesta kotoisin oleva 22 vuotias Joseph Shilowski ulkona, mainitun ravinto- lan edessä revolverilla räiskinyt West Roxburysta kotoisin olevaa Robert Hope nimistä miestä, tämän lievästi haavoituttua. Juttua käsiteltiin kaksi päivää. Shilowski sai sakkoa 200 dol- laria ja asetettiin katsannon alaiseksi viideksi vuodeksi. Sakot johtui pääl- lehyökkäyksestä vaarallisen asean kanssa.

Mrs. Hilja Sointu

joka pitkän aikaa omisti Walpole Bottling virvoitusjuomatehtaan edes- menneen miehensä Wernerin kanssa, on muuttanut asumaan Falmouthiin, Cape Cod niemelle, johon raketa- ta uutta taloa lähelle meren ranta- ta. Walpolessa, Gay avenuen varrella ole- va entinen koti on vuokrattu kielisel- le perheelle.

Matti Huotari

on ostanut paikan Chesteristä, Ver- montin valtiosta, ja on muuttanut sin- ne asumaan. Matti työskenteli täällä monet vuodet tilanhoitajana Fearing nimisellä perheellä, Westwoodissa. Hän piipahtaa täällä silloin — täl- löin tuttavien tapaamassa. Matti kun on vanha poika, niin perhehuolet ei paina.

JOKA KYMMENEN WIENIN ASUKAS ALKOHOLISTI

Joka kymmenes Wienin asukas on alkoholisti. Näin mainitaan eräissä selvityksissä, joka esitettiin Itävalan pääkaupungin kaupunginjohtolle v. 1957 budjettiehdotuksen yhteydessä. — Asukkaiden keskuudessa näyttää olevan taipumukseensa käyttää tähän astista vähemmän viiniä, mutta enem- män väkeviä juomia.

Norwood, Mass.

Ravintolan rosvojaat

olivat Dedhamin oikeudessa t.k. 4 p. He tunnustivat itsensä syysliikse, jo- ten asiaa ei jätetty suurlautakunnan tutkittavaksi. Molemmat saivat kol- mesta neljään vuoteen vankeutta.

Miehet, nimeltään Joseph Powers

ja Edwin Shacklely rosvoivat How- ard Johnson ravintolon kassoriita 300 dollaria v.k. 22 p. Walpolessa numero yhden ja 27 teitten risteyskässä. He joutuivat poliisin huostaan puolen tunnin ajalla rosvoituksen jälkeen.

Mrs. Anna Lindfors kuoli

viime lauantai-ilana kello kahdek- san aikaan Mass. General sairaalassa, Bostonissa sisällisen leikkauksen jäl- keen 76 vuoden ikäisenä. Haudataan Mayn toimistosta t.k. 8 p. Lähiesim- pinä jäi häneltä kaksi poikaa Erkki ja Leo ja tytär Mrs. Ann Catavolo, kaksi vaima ja viisi lasta. Hän oli ollut naimisissa Robertin kanssa 20 vuotta takaperin. Mrs. Lindfors, tyttönimeltään Kröger, oli syntynyt Juuan pitäjässä, saapui tähän maahan v. 1921.

Kulatahäätäläisyyden

olivat lapset ja lastenlapset järjestä- neet viime sunnuntai Hilda ja Niko Kivelle, 88 High katu, Walpole. He olivat vetäneet umpisolun lokakuun 8 p. 1907, Worcesterissa, jonne Niko edellisenä vuonna tähän maahan saa- pumena oli mennyt työn hakuun, neiti Hilda Murtomäen tultua hää- vuonna Norwoodiin. He ovat asuneet koko ajan Norwoodissa ja Walpolessa. Heillä on elossa kaksi poikaa ja yksi tyttö, toisen työn kuoltua nuoruus- iässä. Lastenlapsia on seitsemän ja heillä on jo kahdeksan perillistä. Ni- ko on Nakkilan poikia ja Hilda Noor- markun tyttäriä.

Tilaisuudessa oli talon täydellä Ki- ven perheen sukulaisia ja ystäviä.

Pöytä oli kuormittu monenlaisilla herkuilla. Makkipäivän muistoksi jä- tettiin taloon rahalahja ja toivotet- tiin monia elonheitoja.

KIRJAKAUPPA RAIVAAN
Fitchburg, Mass.

New York City, N.Y.

Mikko Eytikäinen, Raivaajan edustaja. Osoite: 227 East 84 St., Room 5 Puhelin REgent — 7-4155.
Konttorin aukiolajat:
Torstaina ja perjantaina klo 12-5.

WILLIAM POYHONEN KUOLLUT

Perjantaina lokak. 4 päivän iltaan tupertui yllämainittu ikämies Fisher ravintolan kohdalle katukäytävälle, josta viipymättä vietin Harlem sairaalaan. Siellä kuoli sittemmin myöhemmällä. Hän oli tunnettu heikkouden vaivaavan jo pitemmän aikaa ja oli muutamia kuukausia Nursing Home:ssa, josta kuitenkin kotiutui ja oli asumassa Signe Haagilla 29 E. 124 st., New York, N. Y. Hän oli ylittynyt jo 75 ikävuotensa ja kuului siis vanhemman polven siirtolaisiin. Nuorempaan ollessaan hän oli keskivaltioissa ja kuului mm. suomalaisiin soitokuntiin. Oli yksinäinen mies ja hänellä tiedetään olevan sisko Savonlinnassa ja toinen Turussa, joille annetaan tieto. Hän oli syntynyt Sorsakoskella Kuopion läänissä. — M. L.

"JALKIA NAKYY"

Suomalaiset tutkijat näkevät oman kansansa rotuhistorian toisin kuin monet ulkomaiset oppineet. Rotu on eri asia kuin kansa. Rotu voi haantua moniin kansoihin. Kansaan voi kuulua eri rotuja kuten Amerikkas- sa syntyneet neekerit ovat Amerikan kansaa, mutta omaa rotuaan.

RICE FUNERAL HOME

Rockland, Mass.
15 Webster Street,
Puhelin
TRIangle 7-0055

GEORGE N. MACKAY
BURGESS

FUNERAL SERVICE
38 Pleasant Str.,
GLOUCESTER, MASS.
Tel. 2846
177 Main Street,
ROCKPORT, MASS.
Tel. 773

W. S. PIKE
FUNERAL SERVICE

Harold N. Pike, Director
61 Middle St.
Gloucester, Mass.
Tel. 884-W
Konttori avoinna
yöllä ja päivällä

THE
CORNWELL MEMORIAL CHAPEL

ARVOKAS HAUTAUSPALVELU
Center Street Tel. 29-2 Wareham, Mass.

Jos tahdotte todellista valmiiksi leikattua

LIMPPUA
maistakaa
KASANOFIN

valmistama leipä.

FRED'S RADIO and T. V. SERVICE

TELEVISIOITA — RADIOITA — GRAMOFOONEJA
Myynti ja Huolto

51 MAIN STREET MAYNARD, MASS.
Huolto halutessanne soittakaa: puh. 889.

FOWLER FUNERAL SERVICE

AMPULANSSIPALVELU
John A. Kennedy
24 Concord St., Maynard, Mass. — Tel. TW 7-7343

ME ANNAMME

kiinteistö-, auto- ja persoonalainoja Credit Union jäsenille.
Korko on sängen kohtuullinen.

Tulkaa keskustelemaan rahakysymyksistä kanssamme.

Maynard Consumer's Credit Union

United Co-op Bldg.,
56-62 MAIN STREET MAYNARD, MASS.

Lappalaisista sanotaan suomalaisessa kirjassa "Pikku jättiläinen", että "rodullinen alkuperä on vielä epävarma." Samassa teoksessa sanotaan suomalaisen eri heimoineen kuuluvan kaukasialaisten pohjoiseen ja baltialaiseen osaan. Kukaan suomalainen, joka on katsonut joskus peiliin, ei voi löytää itsestään mongolilaisia piirteitä, esimerkiksi kellahtava iho, silmät vinot ja hyvin tummat, nenä matala ja leveä, hiukset karheat ja mustat.

Mutta amerikkalainen professori Wilton Marion Krogman Pennsylvanian yliopistossa näkee jälkiä mongolilaisesta sekoituksesta suomalaisissa ja varsinkin lappalaisissa. Hän sanoo kirjoituksessaan New Yorkissa laajasti levitetystä "Information Please" teoksessa, että "muuta kaukasialaisia ovat unkarilaiset, suomalaiset ja lappalaiset, joissa näkyy jälkiä mongolilaisesta sekoituksesta, etenkin viime mainituissa." Englanniksi: "who show traces of Mongoloid Mixture."

Verrattuna moniin Euroopan kansoihin suomalaisista saa mikroskooppilla hakea mongolilaisuutta. Hännien hoollista Attila aikoinaan mongolilaismeijoitensa voimalla valtasi Keski-Euroopan Ranskasta ja Italiaan saakka. Jo niistä ajoista jäi jälkiä Euroopan kansojen keskuuteen poika- ja tyttölapsina, joten näistäkin kansoista puhuen voi sanoa "jälkiä mongolilaisesta sekoituksesta näkyy."

Mongolit ovat valtaisa rotu, mutta suomalaiset eivät kuulu siihen, koska suomalaisia puuttuu kaikki mongolilaisuuden näkyvät tuntomerkit. "Pikku jättiläisessä" sanotaan: "Rotu on ryhmä ihmisiä, joilla on pääpiirteittäin yhteiset, muista ryhmistä poikkeavat ruumiilliset tuntomerkit."

— Evi.

Port Chester, N.Y.

Salissamme pidetyistä
syyskuun 28 päivän, Raivaajan varat-
tomien tilausrahaston tansseista tuli

SAUNAN UUNEJA

Sähköllä kuumentavat kivet.
Myös puu-, hili- ja kaasutulella.
Pyyttäkää selostuskirjasi!
LEO NIPPA & SON
Bruce Crossing Michigan

FRANK'S SERVICE STATION

Uiko- ja sisärenkaidat
Pattereita — Lisä-
tarvikkeita.
Route 27 - Hanson, Mass.
Myrskyn kaatamat puut
raivattu!

Hyvies polttoaineiden kod
MacDONALD FUEL CORP.

1158 Main St., Hanson, Mass.
Puh. CYpress 3-2184
N. E. Koski — Gulf polttoöljyjä
D. & H. kolia

EGGER'S FUNERAL HOME

Puh. 517 W.
61 Pearl Street
MIDDLEBORO, MASS.

rahaa kaikkiaan \$40. Tällä rahalla kustannetaan lehtiä monelle henkilölle. On hauska todeta, että avulaisuus elää.

Seuraava osaston varsinainen kokous pidetään taas Stamfordin puolella Mrs. Aili Ojalan talossa 20 Crandall st., Stamford kello kolme iltpäivällä. Tulkaa silloin kokoukseen, jossa on tärkeimpänä asiana vuosituhlan järjestely.

Marraskuun 2 päivä
salissamme pidetään osastomme 41-vuotisjuhla, johon tulee ohjelmajoukko Massassa asti antamaan hauskaa musiikkialista ohjelmaa. Silloin pitää olla tupa täynnä kansaa. Tulette ilmoituksesta näkemään ohjelman esittäviä nimet. Takaan että ohjelma on harvinaisen hyvä. Pankaa päivä jo mieleenne että ette vaan tee muita suunnitelmia sille päivälle.

Yksi uudempi tovereitamme
on tällä kertaa New Havenin sairaalassa. Hän on Elias Pekkanen Stamfordista. Hänessä tehtiin vaikea leikkauksella ja on yhä kovin huonossa kunnossa. Koitamme tehdä heidän puolestaan mitä parhaiten osamme. Jos ei muuta voida tehdä, niin pidetään tanssit hänen avustukseksi. Tästä myöhemmin. — Lassi.

West Greenwich, R.I.

Pitkin matkan vieraita
kävi Alexandra Heikkilä katsomassa. Ne olivat hänen siskonsa miehen Mr. ja Mrs. Isak Aho, Cleveland, Ohio. Myös toinen sisko Lydia Forster, Cleveland, Ohio ja vanhimman siskon lapsia Irene Ukkonen ja Wm. Ukkonen, Williamsfield, Ohio. Heikkilä on joutunut olemaan potilaana Kent County Memorial sairaalassa, R. I. kahteenkin eri kertaan. Sairaus oli niin vakavaa laatua, että leikattiin oikea jalka poikki yläpuolelta polven, mikä on ikävä asia. Heikkilä on nyt kotona ja voi olosuhteisiin verrattuna kokeilla hyvin, mutta liikunta on vaikeaa. Siksiä palvelut tulivat lohduttamaan häntä, mikä oli kauniisti tehty. Heikkilä oli kovin iloinen ja kiitollinen ja toivoi että tulisivat kävisivät joskus häntä katsomassa, se olisi vaihtelua. — Hanna.

Abington, Mass.

Hyvin onnistuneeksi
voidaan sanoa osaston talossa viime lauantaina pidettyjä puutarhatöitä. Niin yleisön osanoton kuin kannatus-
senkin puolesta. Eri tavalla puukut-
tuneet toivat värikkyyttä ja hauskuut-
ta ei ainoastaan toisten siistien vaan myös penkeillä istujain mieleen. Palkintoja saivat "farmari" John ja Paulina Mäki Quincyasta; "pappi" Coventry, R. I., nimi jäänyt un-
hoon; "rosvovalian kapteeni" armaan-
sa kanssa" Walter ja Henni Tommo-
la Dightonista; "Nasserin lähettilä" John Siira samasta paikasta. Renkaan-
heittosa palkittiin Karl Arlund, Pau-
lina Mäki, Emil Wainio, John Mäki,
ja John Heikkilä. Yleisölle, pukeutu-
neille, lahjojen antajille ja ravinto-
lan emännille parhain kiitos illan on-
nistumisesta. Naisen valkoinen villa-

Kansanvalian Liiton

Quincyyn osaston kokous torstaina t.k. 10 päivänä. Pitäkää mielessänne ja saapukaa Veljen talolle klo 7.30 il-
lalla, jossa saadaan kuulla edustajan
raportti alueen kokouksesta. Paljon
muutakin asioita. Siis suurella joukol-
la siellä tavataan.

Otteko kuultu
että naiset ovat taas remmissä vuorollaan järjestämässä tulevia tilai-
suuksia Veljen talolle. Ja niinpä on-
kin ensimmäinen tilaisuus lokakuun
28 päivänä, lauantai-ilta, se suuri
whistipeli-ilta. Hyvät palkinnot ja eri-
tyinen kahvi- ja ravintolatarjoilu, mi-
kä yhdistyy pelikorttiin. Mitäs muuta
kuin merkki tämän illan päälle kalen-
teriin, ettei se vain unohtu.

Suuri kala

tuli Robert Smithille, Topsfieldistä, kun hän veti 62 paunan painavan "Stripe Bassin" Hullin salmesta ja oli se suurin, mitä Bostonin satamasta tänä vuonna on saatu sekä samalla suurin mitä Massachusettsin lahesta on saatu. Häneltä meni enemmän kuin puoli tuntia ennen kuin sai painavan kalan käsiinsä. — P. M.

SYDÄMELLINEN
Kiitos

Teille naapurit ja ystävät ku-
kista, korteista ja vieraskäyn-
neistä luonani ollessani sairaalassa.

Teitä kaikkia kiittolaisena
muistaen
ALEKSANDER HEIKKILÄ,
R.F.D. Coventry, R. I.

Kaivaten ilmoitan, että pitkäaikainen elämäntoveri

MATILDA RAUTANEN

(o.s. Keskinen)

nukkui kuolonunee St. Josephin Hospitalissa, Baltimoressa, Md., syysk. 1 p. 1957. Hän oli syntynyt Ikaalisissa, Suomessa, helmik. 5 p. 1891.

Lähinnä häntä kaipaamaan jäin minä, hänen miehensä, poika Leo ja hänen vaimonsa, 2 lastenlasta, sisko Suomessa ja 2 siskontyttöä tässä maassa, Mrs. Helmi Santala Baltimoressa, Md., ja Mrs. Impi Sillanpää Detroitissa, Mich., veli Oiva Keskinen perheineen Cannonsburgissa, Pa., sekä suuri ystävä- ja tuttavapiiri tässä maassa ja Suomessa.

Näin päätyi matka maallinen, pois vaivat vaiken
ja saapui tiete määränpää
kun haute aukeni.
On elämälle yhteistä
tää kulkua viimeinen.
Näin vuorollansa jokainen
käy haudan povehen.

On Tuonen lehdossa rauhaa,
siel' uupunut lepoon uinahtaa.
Ei pauhat myrskyn maailman
häiritse äidin unta.

Poikasi Leo ja Elma.
Kiitos Isästä hyvyydestäsi
Charlotte ja Billy.

SYDÄMELLISET KIITOKSET

kaikille, jotka otitte osaa suruumme. Kiitokset kukkasista joilla muistitte rakkaimpaamme hänen viimeisellä matkal-
laan.

MARTTI RAUTANEN,
6850 German Hill Road, Dundalk 22, Md.

nuttu oli jäänyt haaliin. Sen saa perä David Laineelta 326 North ave., Rockland, tai melkein keneltä tahansa osastomme jäseneltä.

Kuuvuus yhä maanvaivana
Abingtonin ja Rocklandin yhteises-
sä Big Sandy järvestä on vesi jo 54
tuumaa alapuolella normaalin. Nor-
wellissa on kaivot kuivuneet ja asuk-
kaat saavat ottaa vetensä katujen
varsilla olevista vesitolpista. — V. E. N.

Boston, Mass.

Myyjät ja smorgasbord illallisen
toimeenpääsee Boston Chapter Fin-
landia Foundation lauantaina lokak.
19 p., Unitarian Buildingin huoneus-
tossa Church st., Watertown, joka si-
jaitsee lähellä Watertown Squarea.

Myyjät alkavat kello 4 iltpäiväl-
lä ja kestävät kello 9 illalla. Myyt-
vänä tulee olemaan suomalaisia kera-
mikkoja sekä muita pieniä koriste-
esineitä. Niin sanotussa "white
elephant" pöydässä tulee olemaan
laaja valikoima erilaisia esineitä.

Smorgasbord illallinen tarjoillaan
kello 6-7.30 illalla illalla.
Jälkeen illallisen myyjät jatku-
vat. Myöskin illallisen jälkeen on ti-
laisuus nähdä värikuvia Suomesta.

Tämä on toinen vuotuisen myy-
jättilaisuus ja illallinen jonka Bos-
ton Chapter on järjestänyt. Richard
French on komitean puheenjohtaja, joka
toimeenpääsee tilaisuuden.
Muut komitean jäsenet ovat Veno
Kokko, Mrs. ja Mrs. Lindell, Mr. ja
Mrs. Tom Anderson, Mr. ja Mrs. Wal-
ter Anderson, Robert Selleck, Leo
Johnson, Francis Cole, Tyne Saari ja
S. Syrjälä. Kaikki tervetulleita myy-
jätisiin ja illalliselle. — S. S.

Quincy, Mass.

(Puhelintieto)

Kuolema kulkenut

Viime sunnuntaina, lokak. 6 päi-
vänä kuoli Braintreessä Gustaf A.
Abrahamson, edesmenneen Hilma
(Salo) Abrahamsonin aviomies. Edes-
mennyt haudataan keskiviikkona, lo-
kakuun 9 päivänä kello 1 iltpäivällä
Russellin hautauskotiin, 439 Wash-
ington st., Braintree, Mass. Sukulaisten
ja ystävien toivotaan osallistuvan
edesmenneen muistotilaisuuteen. — o.

Kansanvalian Liiton

Quincyyn osaston kokous torstaina t.k. 10 päivänä. Pitäkää mielessänne ja saapukaa Veljen talolle klo 7.30 il-
lalla, jossa saadaan kuulla edustajan
raportti alueen kokouksesta. Paljon
muutakin asioita. Siis suurella joukol-
la siellä tavataan.

Otteko kuultu
että naiset ovat taas remmissä vuorollaan järjestämässä tulevia tilai-
suuksia Veljen talolle. Ja niinpä on-
kin ensimmäinen tilaisuus lokakuun
28 päivänä, lauantai-ilta, se suuri
whistipeli-ilta. Hyvät palkinnot ja eri-
tyinen kahvi- ja ravintolatarjoilu, mi-
kä yhdistyy pelikorttiin. Mitäs muuta
kuin merkki tämän illan päälle kalen-
teriin, ettei se vain unohtu.

Suuri kala

tuli Robert Smithille, Topsfieldistä, kun hän veti 62 paunan painavan "Stripe Bassin" Hullin salmesta ja oli se suurin, mitä Bostonin satamasta tänä vuonna on saatu sekä samalla suurin mitä Massachusettsin lahesta on saatu. Häneltä meni enemmän kuin puoli tuntia ennen kuin sai painavan kalan käsiinsä. — P. M.

SYDÄMELLINEN
Kiitos

Teille naapurit ja ystävät ku-
kista, korteista ja vieraskäyn-
neistä luonani ollessani sairaalassa.

Teitä kaikkia kiittolaisena
muistaen
ALEKSANDER HEIKKILÄ,
R.F.D. Coventry, R. I.

Kaivaten ilmoitan, että pitkäaikainen elämäntoveri

MATILDA RAUTANEN

(o.s. Keskinen)

nukkui kuolonunee St. Josephin Hospitalissa, Baltimoressa, Md., syysk. 1 p. 1957. Hän oli syntynyt Ikaalisissa, Suomessa, helmik. 5 p. 1891.

Lähinnä häntä kaipaamaan jäin minä, hänen miehensä, poika Leo ja hänen vaimonsa, 2 lastenlasta, sisko Suomessa ja 2 siskontyttöä tässä maassa, Mrs. Helmi Santala Baltimoressa, Md., ja Mrs. Impi Sillanpää Detroitissa, Mich., veli Oiva Keskinen perheineen Cannonsburgissa, Pa., sekä suuri ystävä- ja tuttavapiiri tässä maassa ja Suomessa.

Näin päätyi matka maallinen, pois vaivat vaiken
ja saapui tiete määränpää
kun haute aukeni.
On elämälle yhteistä
tää kulkua viimeinen.
Näin vuorollansa jokainen
käy haudan povehen.

On Tuonen lehdossa rauhaa,
siel' uupunut lepoon uinahtaa.
Ei pauhat myrskyn maailman
häiritse äidin unta.

Poikasi Leo ja Elma.
Kiitos Isästä hyvyydestäsi
Charlotte ja Billy.

SYDÄMELLISET KIITOKSET

kaikille, jotka otitte osaa suruumme. Kiitokset kukkasista joilla muistitte rakkaimpaamme hänen viimeisellä matkal-
laan.

MARTTI RAUTANEN,
6850 German Hill Road, Dundalk 22, Md.

si. Tunustukseksi heidän uhrautuvai-
stustaansa on meidän velvollisuus
mennä suurella joukolla kahviaisin.

Kauniin 50-vuotis hääjuhlan Oskari ja Edith Pietiläille olivat järjestäneet perheen lapset, sukulaiset ja tuttavat "open-house" merkeissä viime lauantaina iltpäivällä heidän kodis-
saan 173 Pine st. Pitkääkäsina paik-
kakunnan asukkaana heille on kerty-
nyt tuttavapiiriä lukuisasti, jotka
muistivat heitä merkkipäivänä. Juh-
littavaa paria muistettiin lukuisilla
lahjoilla.

Pariskunnalla on kaksi lasta, Lawrence, joka asuu Gardnerissa ja tytär Mrs. Kathryn Shea asuu Maldenissa.

Antti Walkonen
kotiutunut sairaalasta ja on hyvällä
parantumisen tiellä, mutta katsoen
sairauden laatuun, ottaa jonkun aikaa
ennen kuin terveys palautuu.

Kunnanlippaan
keräys on alettu ja johtavana keräyk-
sen valvojina ovat Gordon E. Reitan,
Heywood Wakefield Co:n ostomansat-
seri ja John H. Bent, Bent Bros. Co:n
johtaja.

Vaatii korvausta \$50,000
Boston Albany rautatieyhtiö vaatii
Mack Trucking Co:ta vahingonkorva-
usta siitä tapaturmasta, mikä sattui
viime vuoden lokakuun 10 päivää, jos-
sa tapaturmassa mm. trokinajuri
John Burge menetti henkensä. Tapatur-
ma tapahtui Templetonissa.

Louis Glad
osuuskaupan gasoliiniasemaa hoitaja,
on joutunut menemään Bostoniin sai-
raalaan, jossa hänelle tehdään leik-
kaus korvasairauden takia. — V. A.

Kirkollisia uutisia

MAYNARD, MASS.

Lähetyskirkossa on torstaina t.k. 10
päivänä hartaushetki ja senjälkeen
seurustelu ja kahvintarjoilu kello
7.30 illalla.
Ensi pyhäniä 13 p. on pyhäkoulu
kello 9.30 ja jumalanpalvelukset:
englanninkielellä klo 10.30 ja suoma-
laksi klo 11.15 ap. Ystävällinen kut-
sua kaikille. Tervetuloa! — Eino J.
Hämäläinen.

WORCESTER, MASS.

Lähetysseurakunnan hartausetki ja
siitä seuraava kuukausikokous on
Central Congregational kirkolla kes-
kiviikkona lokakuun 9 päivänä kello
7.30 illalla.
Ensi pyhäniä 13 p. on jumalan-
palvelus samassa paikassa kello 2.30
iltpäivällä.

Ottakaa huomioon että Lähetys
seurakunnan Naisten Yhdistys viettää
vuosituhlaansa pyhäniä 20 p. t.k. Mr. ja
Mrs. John Raution farmilla Paxtonis-
sa kello 2.30 ip. Ennenpy seuraavalla
kertaa. Tervetuloa jokaiseen tilaisuus-
teen. Ystävällisesti — E. J. Hämäläi-
nen.

Puiden ikä

Ihmisen ikä on suhteellisen lyhyt.
Vielä lyhyemmäksi jää monen eläi-
men elinikä, vaikka toisaalta esim.
norsu hyvikin saattaa vuosissa voit-
taa ihmisen. Verrattuna etenkin luoma-
kunnan vanhimpiin eläimiin, nimit-
tään puhiin, ihmiset, kuten eläimetkin
saavuttavat määränpään jo varsin
varhain.

Gardner, Mass.

Tiedot eri puulajien elinistä vai-
televat suuresti. Monet seikat kuten
ilmasto, kasvupaikka, maaperät y.m.
vaikuttavat siihen ratkaisevasti. Kun-
nollitettavan vanhaksi elää usein tam-
mi, jonka ikä saatetaan laskea vuosi-
sadoissa, mutta näytetään esim.
Ranskassa yksilöitä, joiden väitettiin
parinkin tuhannen vuoden ikäisiä. Oli-
pa tuon väitteen laita miten hyvänsä,
joka tapauksessa on todettu tammen
voivan päästä suotuisissa olosuhteissa
tuhanteen elinvuoteen. Senkin pystyy
jässä voittamaan. Väliemeren maissa
kasvava syressi, jolle pitäisi olla
mahdollista ylittää 2,000 vuotta varsin
yleisesti, niinkuin väitettiin. Tosia-
allisesti yllenee kuitenkin kenties ko-
ko Euroopan pitkäikäisin puulaji mar-
ja kuusi, Tazus baccata; Englannissa
tavataan useita yksilöitä, jotka liene-
vät pitkälti toistatuhatta vuotta vanho-
ja.

Varhemmin uskottiin traakkipuun,
Dracaena dracaon, elävän marjakuus-
takin vanhemmaksi. Vallatessaan
1400-luvun loppupuolella Teneriffan
espanjalaiset, tapasivat Orottava nimi-

Finland Steam Bath

81 Copeland St., Quincy 69, Mass.
Puh. Granite 9-5556
AUKIOLOAJAT:
Keskiv. 5-11 ill. Perjant. 2-11 ill.
Lauantaina 12-11 ill.
Sunnuntaina 9-1 päivällä.
Jyry Kansanen, omistaja.

Ted's Home Bakery

Corner Garfield & Smith Streets
Tel. GR 2-0826. —
97 Garfield St. Quincy, Mass.
577 North St., Weymouth, Mass.
Leipää, rullia, piirakoita, kaakkuja
ja leivoksia.

ZAVATONE
GREENHOUSES

363 Centre St., Quincy, Mass.
Puh. GR anite 2-3922
Kukkalaiteita! — Leikattuja kukkia!

CLEVELAND, OHIO

7 CONVENIENT OFFICES
3½% INTEREST
DEPOSITS INSURED TO \$10,000
BROADVIEW SAVINGS

sessä kaupungissa mahtavan traakki-
puu-työkalin, joka jo silloin oli heistä
ikivä. Saksalainen luonnontutkija
Alexander von Humboldt, joka kävi
saarella 1799, ihaili tätä samaa yksi-
lää ja päätteli, että sen täytyi olla
5,000-6,000 vuotta vanha. Vuonna
1868 hirmumyrsky lopetti tuon van-
haksien elämän. Myöhempi tutkimus
arvelee kuitenkin Humboldtin erehty-
neen pahaa kerran — otaksutaanpa,
ettei hänen näkemänsä traakkipuu
edes ollut satama, jonka saarella tul-
leet espanjalaiset olivat tavanneet.
Senhän olisikin täytynyt olla, Hum-
boldtin arvioinnin mukaan, ikivanha
jo niinhä aikoihin, jolloin Aleksanteri
Suuri aloitti valloitusretkensä, ja van-
hempi kuin Keopsin pyramidi, joka
rakennettiin liki kolmetuhatta vuotta
ennen ajanlaskumme alkua.

Mutta niin mielikuvitukselliselta
kuin se kuulostaakin, on olemassa
puita, jotka ovat kurkotelleet latvuk-
siaan kohti sinäivästä paljon ennen
Aleksanteri Suuren syntymää, tuhansia
vuosia ennen ajanlaskumme alkua.
Kysymyksessä on Californian kuulu
mammuttipetäjä Sequoia, jonka yksi-
löitä "löydettiin" vasta viime vuosi-
sadan puolivälissä Sierra Nevada-
sta. Jotta niitä ei tuhottaisi tykkäänään,
oli nämä puut suojattava erityisellä
lailla.

Mammuttipetäjä, Sequoia gigantea,
kykenee kasvamaan paljon yli 100
metrin korkeiseksi, vaikka nykyisin
elävät yksilöt vaatimattomasti yletty-
vätkin vain runsaasti 80 metriin. Mut-
ta onpa niillä ympäröimättäkin, ty-
säty 31 metriä. Rungon arvelaan
painavan 638 tonnia; tarvittaisiin jot-
takin juna kuljettamaan sell-
laista rumilusta. Väitettiinäpää olleen
sellaisiakin yksilöitä, jotka ovat kur-

kottaneet latvansa liki puoleentoista-
sadan metrin korkeuteen.

Tutkijat ovat kiistelleet lujaasti
mammuttipetäjän iästä, ja vaikka
enimmäisarvio 6,000 vuotta tuntuukin
toista fantastiselta, kukaan ei ole
epäröinyt myöntää 4,000 vuoden ikää
hyvinkin mahdolliseksi. Kulttuurit
ovat varsooneet, kukoistaneet sekä tu-
houtuneet siittämisin, kun vanhim-
mat mammuttipetäjät ovat varsooneet
taimella.

Mutta palataksemme noista luoma-
kunnan huippupatriarkoista, joita sen-
tään on melko vähän, hiukan tavalli-
sempiin ja jokaisen nähtävissä ole-
viin ikäsaavutuksiin, me tapaamme
jokapäiväisessä, tärkeitä elämässä ym-
päröivämmekin mekoisia ennätys-
siä. Laulun nimitys "ikihonka" on tie-
tysti rumilusta liioittelua, mutta ei
ole mahdotonta, että petäjä voi saa-
vuttaa puolen vuosituhannenkin iän.

Kuusen kohdalla riittää hyvin jo 400
vuotta, ja niiden kanssa pystyy ver-
roille katja. Koivun enimmäisikä on
300 vuotta, mutta sen sukulainen lep-
pä ei elä pitkälleäkään yli 100 vuoden.
Eikä haapakkaan juuri pääse sataa
vuotta vanhemmaksi.

Mutta pihlajan kohdalla aletaan jo
olla likipitien ihmisen iän verro

Massachusettsin sää: Tänään piltä ja sadetta. Huomenna selkeää eikä lämpötilassa suurempia muutoksia.

FITCHBURG JA YMPÄRISTÖ

— Mrs. Robert Hay (Edna Aho) Ashbystä synnytti pojan Burbankin synnytyslaitoksessa.

— Mrs. Aune Kärkkäinen on edelleen hoidettavana ja lääkärin tutkittavana Baker Memorial osastossa Massan General Hospitalissa Bostonissa.

— Siimeksen parturiliike on auki huomenna, keskiviikkona, mutta suljettu lauantaina Kolumbuksen päivän takia, joka täten pyydetään asiakkaiden ottamaan huomioon.

— Waterkadun palvelusmalle sunnuntaina jätetty varustetun auton omistaja on Mrs. Sally Gordon Fitzwilliamista N.H., kaksi miestä oli nähty tulevan siitä ulos, menneen toiseen autoon ja lähteneen Leominsteriin päin ajaamaan.

— Kansainvälinen "Kirjeiikki" on menossa, tiedottaa postimestari Ralph W. Maggs. Täten tahdotaan rakentaa ystäväyttä eri maitten välillä, jopa rauhaa ja sitä paljon tarvittavaa sovintoa ihmiskunnan keskuudessa. Tapa on ollut käynnissä vuodesta 1938 lähtien.

— Puolueettomien virkoihinpyrkijöiden ohjelmalla vietetään B. F. Brownin koululla lokak. 29 p:nä klo 8. Sen järjestäjillä ovat Naisliiton jäsen Liiga, Wachusett Businessnaisten klubi, Kodinomistajien Assn. ja British American klubi. Kaksi vuotta sitten samanlaisen tilaisuuteen saapui 1000 henkilöä.

— Fort Devensin sotilasleirillä ilmoitetaan havaitun 306 sairastuneen "aasiatulehduksen" ja ovat nämä hoidettavana leirin sairaalassa. Lähes 20,000 armeijan kuuluvaa on rotokettu tästä "fluuta" vastaan. Sairastuneet ovat tavallisesti nuorovointisia 5-7 päivää.

UUTISILMOITUKSIA

BOSK HAUTAUSTOIMISTO
85 Blossom Street, Puhelin FI 2-3635. Aina palveluksessa.

Suomalainen
KIINTEISTÖLIKE
JARVI REAL ESTATE
3 Harding Street
Puh. FI 2-0183

BOSK HAUTAUSKOTI

85 Blossom Street. — Puhelin FI 2-3635
Fitchburg, Mass.
Urulla varustettu kappeli. — Yksityinen parkkauspaikka

Centerissä tanssitaan

Finnish American Club of Saima järjestää tansseja Co-op Centerissä joka toinen viikko, ensimmäiset tanssiesiintymiset ensi lauantai-iltaa k. 12 päivänä, jolloin tanssimusiikista vastaa Rudy Nesmanin orkesteri. Seuraavissa tansseissa, siis lauantaina k. 26 päivänä, soittaa Bill Djerfin orkesteri Quincyssä.

Kun Co-op Center on keskeisellä paikalla ja laajan autotien vieressä, niin oletavat FACS:n huviohjelmasta vastaavat toimittajat, että heidän tanssiesiintymisensä tulee olemaan runsaasti sitä väkeä, jotka Havelock Ellisin tavoin ovat vakuuttuneita siitä, että "life is rhythmic".

TULIPALOJEN EHKÄISY-OHJELMA ON MENOSSA

Palokunta, Kauppakamarin virkailijat ja koululaiset ovat toiminnassa parhaillaan menossa olevan tulipalojen ehkäisyohjelman ohjelmien suorittamisessa niin, että kansa kaikenlainen saisi siitä jotakin mieleenpainuvaa. Tuli tekee jatkuvasti tuhojansa monella eri tavalla syntyneenä. Tupakan palamaan syytettyään sen vuoteessa ollessaan sitä mukavassa topatissa tuoliissa torkahtaan ja seurauksena on tulen valtaantulo — monessa tapauksessa itsensä tupakoitsijankin tuhoaksi.

Viikon aikana suoritetaan tarkastuksia asuntojen ympäristössä, asunnoissa, kouluissa ja teollisuudessa kehoitetaan asukkaita varovaisuuteen. Sitäpaitsi järjestetään luentoja, elokuvia ja muita opettavaisia koulutuksia, kuten lehdeseminaareja aikaisemmin kerrottu.

HEVOSPETAUSTEN OTTAJAT PIDÄTETTY AYERISSA

John Asimakopoulos Ashburnham Hillin roadilla ja Anna Grenier Edwardkadulla Fitchburgissa pidettiin Ashbyssä maanantaina hevospetausten ottamisesta. Poliisi löysi heidän hallustaan petauslappuja. Asia tulee käsiteltäväksi Ayerin oikeudessa lokak. 24 p:nä johon saakka mainittu asianomaiset ovat vapaana \$500 takauksella kumpikin. Alustavassa kuulemisessa he kielsivät syyllisyytensä.

Poliisi on seurannut pitemmän aikaa näiden toimintaa jo Fitchburgissa ja sitemmin Ashbyssä.

SEMENTTI- JA CINDER BLOKEJA

Pyytääkää vapaata kutsunnusarvioita suomenpuhuvilta liikkeenhaltajilta — Wm. Hakkiselta.
S. K. BLOCK CO.
East Templeton, Mass.
Puhelin: Gardner 1995.

Suomea ja matkaa sinne esiteltä

Eilisillatessa Työväenyhdistys Saiman ensimmäisessä tämmänsyysiesiintymisessä illanvietossa Co-op Centerissä esiteltiin "vanhaa maata" ja laivamatkaa sinne.

Esiitys tapahtui pääasiassa vällisten ääniohjelmien välityksellä, mutta vieraamme, Swedish American linjan vakainainen toimitsija maisteri Eino Railimo, joka filmit toi ja jotka Fabian Raatikainen "ampui" valokankaalle, selosteli matkailua myös suullisesti. Filmistä "Hopeatie" haettiin, ettei "vanha maa" vanhaa olekaan. Kaunista oli Häme monivärisessä kesäisessä puvussaan. Toista elokuvaa — "Loma Atlantilla" — katsellessa tultiin vakuuttuneeksi siitä, ettei laivamatka yli Atlantin ole yhtämittaista rannattoman meren katselua. Matkustajat ottavat puhe- ja laulevan linjan loistolaivoissa "iloi-irti itsestään": uidaan, tanssitaan, otetaan osaa urheiluleikkeihin, kuunnellaan konserteja jne.

Suullisessa selostuksessaan Mr. Railimo huomautti, että Swedish American linja pyrkii tekemään matkustajain olon mahdollisimman mukavaksi. Hänen tehtävänsä on mm. valvoa, että suomalaiset matkustajat saavat kaiken tarvitsemansa avun kun laivean mennään New Yorkissa.

Huomautettuaan, että ensi kesänä Helsinkiin saakka uivalta M. Grips-holmista ovat paikat suurin piirtein tilattu, mutta "Joululäivä" Göteborgiin menevässä Kungsholmissa on yhä paikkoja saatavissa. Mr. Railimo kehoitti kuulijoitaan kääntymään laivojen matkatoimiston puoleen niin näihin kuin muihinkin SAL:n laivoihin tiloja hankittaessa.

Vieraamme esitteli Henry Puranen, joka myös kiitteli häntä ja hänen kauttaan po. linjaa tarjottua kustantamisesta. — kk —

Mrs. Sandra Walkama kuollut äkkiä

Mrs. Sandra Walkama, 70-vuotias, kuoli äkkiä maanantaina kotonaan South Royalstonissa. Kuolema johtui sydänkohtauksesta.

Hän oli Oskar Walkaman leski, syntynyt Suomessa, vanhemmat Oskar ja Hilma (Saari) Pagnmäki, asunut 44 vuotta mainituksessa kyllä. Lähinnä kaipaavat poika Theodor Atholissa, tyttäret Mrs. Uno Asikainen S. Royalstonissa, Mrs. Wm. Higgins, Mrs. Gordon Avery ja Mrs. Maurice Reynolds Winchendonissa, veljet John Pagnmäki Suomessa ja Frank Pagnmäki S. Royalstonissa, sisko Suomessa, 13 lastenlasta ja 3 näiden lasta.

Hautaus tapahtuu keskiviikkona klo 2 Congregational kirkosta. Pastor Toivo Rosenberg Fitchburgista toimittaa siunauksen. Ruumis kätehtään Riverside hautausmaahan. Hautauksesta huolehtii Fletcherin hautausseurasta.

Musiikkiviikko Worcesterissa

Worcesterin historiallinen musiikkiviikko alkaa ensi maanantaina, 14 p:nä Auditoriumissa lauluineen ja soittoineen. Maanantaina ovat ensimmäiset konsertit.

Toisena päivänä tiistaina on "Baletti-ilta". Maria Tallchief ja Andre Eglevsky, jotka esiintyvät tänä kesänä Jacob's Pillow (Jakobin Tyyryn) 25-vuotisessa tanssijuhlissa, esiintyvät kolmeen toviin tiistai-iltaan.

Edellämäinut ovat kuulumuksia. Philadelphiaan orkesteri soittaa Delibesin ja Mendelssohnin musiikin baletteihin. Miss Tallchief esittää soolona "Joutsenen" Saint-Säensin musiikin mukaisesti.

Kuuluisien balettitaitelijoiden esiintyminen tapahtuu nyt "ensi kerran Musiikkiviikon ohjelmassa osana konsertista.

Philadelphiaan orkesteri soittaa Eugene Ormandyn johdolla muiden ohella Berliozin "Harold Italiassa" sinfonia. Festivaalikuoro laulaa, T. Charles Lee johtajanaan, motetin "Celestial Spring".

Lippuja saa Steinert musiikkikappasta 308 Main St., Worcester, sekä ovelia.

Sadetta on saatu huomattavasti

Maanantailta vasten yöllä alkanut sade jatkui viime yönä entistään runsaampaan ja lisää on luvassa. Metsät ja maat ovat nyt kastuneet niin paljon, että pelottava tulenvaara on poistunut ja kymmenet puskikkokko metsäpalot valtiassa sammuneet tyystin. Sitäpaitsi lupaus saateitten jatkumisesta hyvittää miellä varsin karmeilta, joissa vesipula on ollut tuskalaisin.

Palokunta on myöntänyt, roskapörien polton tulijoissa ja tynnyreissä. Rannikkoseudut Bostonin ympäristössä ja muualla saivat vettä varsin runsaasti, jopa toisin paikoin tulvia syyntävästi. Mutta vasta sitten täyttivät kaivot Fitchburgin piirissä, kun saadaan vettä ainakin parin tuuman verran lisää.

PAHOINPITELIJÄIN JUTTU ESILLE TK. 15 PNA

Shirleyn valtiopoliisiaseman taannoin kohua herättänyt Townsandin nuorukaisten pahoinpitelytutunt kuulestelu tulee esille tk. 15 p:nä East Cambridgen supremeoikeudessa. Aikaisemmin Middlesex Countyn suurvalamiehistö asetti syytteen pahoinpitelystä valtiopoliisista nimeltä L. F. Carey, J. E. Nielsen ja J. J. Lima. Pahimmin olivat poliisit pidelleet suomalaista Ronald Mattsonia, 17-vuotiaasta nuorukaista.

URHEILU

Kolmoisvoitto maratonilla

Samaan aikaan kuin muut yleisurheilijat kilpailivat Ranskaa vastaan edustivat Karvonen, Kotila, Oksanen, Puikkinen ja Manninen Suomea Pohjoismaiden maratonmestaruuskilpailussa Göteborgissa. Viisi suomalaista meni kohtaa kärkeen yhdessä ruotsalaisen Vaidelin kanssa. Vauhti oli luja alusta alkaen 5 km. 16.38, 10 km. 33.55, 25 km. 1.34.25. Kääntöpaikassa oli Manninen jättäydettävä, mutta neilapila painoi heittäytävä.

38 km. kohdalla oli kolminkertainen Pohjoismaiden mestari Veikko Karvonen kuitenkin aivan poikki ja katsoi parhaaksi keskeyttää. Kotila

Mäkelän mustia KANANPOIKIA

"SEXLINKS"
Puhalla valkovaivasta.
Anna tilauksesi syksyllä haudottaville kananpojille nyt!

HILLTOP HATCHERY & POULTRY FARMS

Rayberry Hill, West Townsend, Mass.
Puhelin 255-W.

HALUAN KIITTÄÄ

kaikkia niitä monia ystäviä ja naapureita, jotka tulivat viettämään 75:tä syntymäpäivääni lokakuun 2 päivänä 1957.
Monet kiitokset kortteista, lahjoista, kukaista ja rahalahjoista. Rakastavasti muistan kaikkia teitä kaiken ikäni.

Mrs. HILMA BLOM,
32 Foss Road,
Gardner, Mass.

teki kilometriä myöhemmin ratkaisevan nykäyksen ja saapui maaliin väsyneenä, mutta 150 m. ennen seuraavaa. Hänen aikansa on nopein, mitä maratonilla on koskaan juostu Ruotsissa. Tulokset: 1) Paavo Kotila, Suomi, 2.24.02, 2) Eino Oksanen, Suomi, 2.24.31, 3) Eino Oksanen, Suomi, 2.27.34, 4) Finne Systad, Norja, 2.28.51, 5) Arnold Vaide, Ruotsi.

Göteborgissa ratkaistiin myöskin pohjoismaiset 10-ottelumestaruudet. Ensimmäisen päivän jälkeen johti suomalainen Markku Kahma ja Melbournen kävijä Torbjörn Lassenius oli neljantena. Toisena päivänä kävi ruotsalainen Svensson välikäsi, mutta se parhaiten nauraa joka viimeksi jne. Lopputulokset tässä taoltaan heikohkossa otelussa: 1) Markku Kahma 6365 pist., 2) Yöbjörn Lassenius 5879, 3) Svensson, Ruotsi. Lasseniuksen nimissä oleva Suomen ennätys on 6991 pistettä.

Jalkapallorintamalla suomalaiset saivat selkäänsä ruotsalaisilta kaikissa kolmessa maottelussa A ja B sekä nuorten otelussa.

Vuorisalon ennätysjuoksu

Turun nopeudestaan kuululla urheilupuiston radalla juosti taas luja tiistaina 17 päivänä. Kolme englantilaista huippumiehiä ja kahden ME-miehen johdolla oli saapunut parantamaan muutamia ennätysjä lähinnä 2 maililla. Päävauhtajaksi isäntien puolesta heille saatiin Olavi Vuorisalo, joka myöskin on tunnettu nopeista jaloistaan.

Maailmanennätystä ei tullut, mutta lähes 13 vuotta vanhaa Suomen ennätystä (Viljo Heino 8.52.8) paransi Vuorisalo vallan 14 sekuntia. Se tietysti johtuu lähinnä siitä, että matkaa ei juosta kovinkaan usein näillä leveysasteilla.

Tulokset: Olavi Vuorisalo 8.38.8, (usi Suomen ennätys), 2) Gordon Pirie 8.39.0, 3) Derek Ibbotson 8.41.2, 4) John Disley 8.43.8. Vuorisalon aika 3000 metrillä oli myöskin erinomainen 8.08.8. — Mainittakoon, että juoksun jälkeen saapui Ibbotson tiedustelemaan Kakkon keskeyttämisen syytä. Sen kuultuaan vastasi englantilainen: "Juuri samalla tavalla pisti minuakin — mutta minä juoksin loppuun, hiljemmin kuin tavallista, mutta kuitenkin loppuun." Siinä ehkä paljastui englantilaisen käsitys kilpailun tarkoituksesta: koko matka, vaikka konat.

Myöskin 800 metrillä nähtiin hyvä kilpailu. Sen voitti englantilainen Perok Johanson ylivoimaisesti ajalla 1.47.9, lopussa pahasti kangistuneen Olavi Salosen jäädessä lähes sekunnin. — Topi Halonen.

MATKAILU

"Flight Into Fashion" — Muotinäyttös esittelle naisten matkavälineitä Scandinavian Airlines Systemin järjestämässä "Flight Into Fashion" muotinäytöksessä syyskuussa esiteltiin ensimmäiset tyylikkää matkapuvustot, jotka ovat kunnialla läpäsäiset tulikokeen matkalla Amerikasta neljään eri maahan Euroopassa, ja takaisin.

Sally Ann Simpson esitteli Yhdysvaltain muoti- ja matkailuasiantuntijoille ko. kaksi puvustoa, joista toinen on suunniteltu Ilokaan, toinen turistiluokan matkustajia varten. SAS:n naisten muodin erikoistuntija oli hiljattain itse kokeillut joka ainoan puvun ja asutteen sopivaisuutta matkallaan Tanskaan, Ranskaan, Englantiin ja Italiaan.

Sally Ann kertoi toivovansa, että hän tästä lähtien joka syksy ja kevät saa tilaisuuden esitellä uudet, väreiltään soinnutetut matkapuvustot. Ne tullaan suunnittelemaan SAS'in ohjeiden mukaan ja päähuomio tullaan kiinnittämään tyyliin, yhdistelmämahdollisuuksiin, kunnossapidon ja pakkaamisen helppouteen.

Miss Ensiluokka matkustaa tähän aikaan vuodesta enimmäkseen kävelyvuissa. Hän nousee SAS'in DC-77 Global Express-koneeseen yläluomansininen kävelykupu (malli: Elfrede Visioni), jossa on musta saattakaulus.

Arkkikäyttöä varten on Sally Ann Simpson valinnut pusero-hame-yhdistelmää — päähineenäkin käytettävällä shaalikauluksella varustettu musta, kudottu villapusero (John Suberbia) ja sinimusta ruudutettu, ranskalaisesta villabouclesta valmistettu hame. Molemmat ovat muodikkaan pöyhkeitä, mutta ne ovat siitä huolimatta keveitä ja helpon pakata. Lisäksi kuuluu puvustoon useita hameita (Evan Piconen) ja puseroita (Glascio ja Rosanna).

Kaikkia tilaisuuksissa käytettäväksi sopii puvuston mustaksi värjätty saukonhahkainen turkki (Georges Kaplan), joka on yön kanssa käytettynä urheilumallinen ja löysänä taas iltapäivä- ja iltakäyttöön sovelia. Lämpimämpiä ilmoja varten on mukana syksynharmaa minkkiluuta (Georges Kaplan).

Yleispuvuksi on valittu hiekanvärinen, pesukestävästä Advent-kankaasta (Princeton Mills) valmistettu paitapuku (Henry Rosenfeld), jossa on käännettävä kaulus — se kuivaa yön aikana eikä kaipa silitämistä. Yhtä helposti huollettava on puvuston punainen lenkki (Kay Windsor) jossa on ¾ hihat ja korkea V-muotoinen kaulaukko. Valmistaja takaa sen olevan päällepuettavassa kunnossa 33 minuuttia pesun jälkeen.

Sally Ann Simpson pyydettäessä antaa auliisti neuvoja, mitä tulee naistenurien henkilökohtaisiin puvustovaikeuksiin ja eri maiden ja ilmastojen asettamiin vaatimuksiin.

LEIKKAA JA SAASTA

RAISE FUNDS! With Our THEATRE PARTY PLAN!
FITCHBURG'S SHOWPLACES
• SAXON • FITCHBURG
Starts WED. Oct. 9 WED-SAT Oct. 9-12
JET-PILOT
JOHN WAYNE JANET LEIGH
U.S. AIR FORCE
TECHNICOLOR
CONTINUOUS!
CLARK GABLE YVONNE DE CARLO
BAND OF ANGELS
"REACH FOR THE SKY"
SUN-MON-TUE, Oct. 13-15
SAL MINO JAMES WHITMORE
J. CARROL NAISH
THE YOUNG DON'T CRY
NO TIME TO BE YOUNG
Come Early! Home Early!
Fri Sat (Mon. thru Fri.)

LEIKKAA JA SAASTA

Ashburnham, Mass.

Kyllä kannattaa juhla

Ja tehdä tunnetuksi seudullamme jo toimivaa osuusliikettä, koska meillä on jo näinkin kourautuntuvaa taloudellista hyötyä antavia laitoja. Arvaamaton on se valistustyö, joka on tähtynyt suorittaa ennenkin tähän asteeseen ehditty. Päämäärää ei tosin ole saavutettu vielä, mutta varma ta edelleen rakentaa on. Sellaiset tilaisuudet kuin on t.k. 20 päivän illana osuustoiminta-keskuksessa ovat epäileville, vielä tietämättömmille, jotka eivät tajua sitä, että nämä laitokset ovat juuri vähäväkisten käytettäväksi. Juhla on hyvin varattu. Puhuu veteraani O. Tokoi, lukuisia taidennumeroita ilmeineen, y.m., myös "puffetti" ja siten kaikki tarjotaan vapaasti. Vaivautukaa suomalaisen väki t.k. 20 päivän illaksi Co-op centeriin sarkoin joukoin.

Koska sääntömääräistä jäsenmäärää ei saapunut viime torstai-illaksi, niin seuraava torstai onko on se ilta, jolloin pohditaan se farmarijäsenyys

Frank W. Bjorklund

Suomalainen

LAKIMIES

163 Main Street Norway, Maine
Puh. Pilgrim 3-2831 ja Pilgrim 3-2693

K. LÄHDE

KELLO- ja JUVELIKAUPPA
50 Belmont Street,
Worcester, Mass.
Tel. 5-0433 Auki 9—5.30

CHEVROLET — OLDSMOBILE

MYNTI JA PALVELUS
Uusia ja käytettyjä
AUTOJA ja TRAKTOREJA.
Osta. — Täydellinen palvelu.
MORLOCK MOTOR SALES
Winchendon, Mass. Tel. 256.

BAKER'S DAIRY, Inc.

Puh. TREMONT 4-5472,
Westminster, Mass.
ERIKOISEN RIKASTA MAITOA
JA KERMAA
Homogenized Vitamin D Maitoa.
Palveluksemme käsittää:
Fitchburgin - Westminsterin -
Gardnerin - Lunenburgin -
Templetonin - Ashburnhamin -
Leominsterin

770 Providence Highway,

Tel. NORWOOD 7-2279 Norwood, Mass.

Klops Auto Electric Service

BATTERIES — IGNITION
CARBURETION — RADIO

Lydon & Haase Company,

205—207 Fulton St.,
Norwood, Mass.

Putkityötä ja lämmityslaitoksia. Putkityötarpeita, Youngstown keittiöitä. G. E. sähkötarvareaa.

ÖLJYPOLTTIMOIDEN

MYNTI JA PALVELU.
Puhelin: Norwood 7-0719.

NORWOOD CO-OPERATIVE BANK

24 GUILD STREET NORWOOD, MASS.

Edistää säästäväisyyttä ja kodin omistussmahdollisuuksia!

Perustettu 1889

Kolme hyväksi tunnettua säästötapa sovelletutuna teidän tarpeisiinne.

HIHTÄMÄÄN!

Henkilöitä, jotka ovat kiinnostuneita hankkimaan suomalaiset sukset ensi talveksi, pyydetään tämän viikon aikana ottamaan yhteys allekirjoittaneeseen,

PAUL HANSLIN

7 Scott Rd., Fitchburg, Mass.
Puh. 7-7992.

Lindquist

FUNERAL HOME

Stanley W. Otter
Walter L. Lundin
36 BUTLER ST.
Phone 5-3784.
WORCESTER, MASS.

THE VILLAGE

DRUG STORE

Phone TALBOT 7-5929
Ashburnham, Massachusetts
Täydellisesti varustettu lääkekärräysasasto sairaalatuotoon.
Luotettava ja täsmällinen palvelu.

Robert C. Bickford

Ashburnham, Mass.
VAKUUTUKSIA JA
KIINTEISTÖJÄ
Tel. TALBOT 7-5909

WESTMINSTER GARAGE

State Road, Westminster, Mass.
Lämmitysohjelmaväline Westminsterissä.
Myösakin pullokaasua myyntiä ja palvelu.
Rudolph R. Braadt, omistaja.
Puhelin TR 4-5712

DEPOT PACKAGE STORE

Route 2, State Road,
Westminster, Mass.
Välikämmä — Olavia — Vilnejä

Rexall Drug Store,

702 Washington Street
NORWOOD, MASS.
TEL. 7-2694

MAY

Hautaustoimisto

Winslow F. May, johtaja
Palvelusta
Norwoodille ja ympäristölle
85 Nichols St., Norwood, Mass.
Puhelin 7-1509

OSKARI TOKOI,
Presidentti

J. GUSTAV LAAKSO,
Rahastonhoitaja

Workers' Credit Union

(Työläisten Luottoyhdistys)

Vakavarainen — Luotettava

ME RAHOITAMME —

Asuntojen ja autojen ostoja
Kotien korjauksia kiinne- tai persoonalainoilla

ANNAMME —

Persoonalainoja talous- ja muihin tarpeisiin.

Tallettakaa säästöne meillä.

Kehoittakaa nuoria avaamaan talletustili meillä.

Talletettu raha on aina saatavissanne.

Korot maksetaan touko- ja marraskuussa.

Nykyinen korko 3½% talletus- ja 4% osakeltilillä

Workers' Credit Union

48 Wallace Avenue Fitchburg, Mass.

Puhelimit 2-9602 ja 5-5300

Auki klo 8—4:30, perjantaisin klo 8—6.

Kiinni lauantaisin.